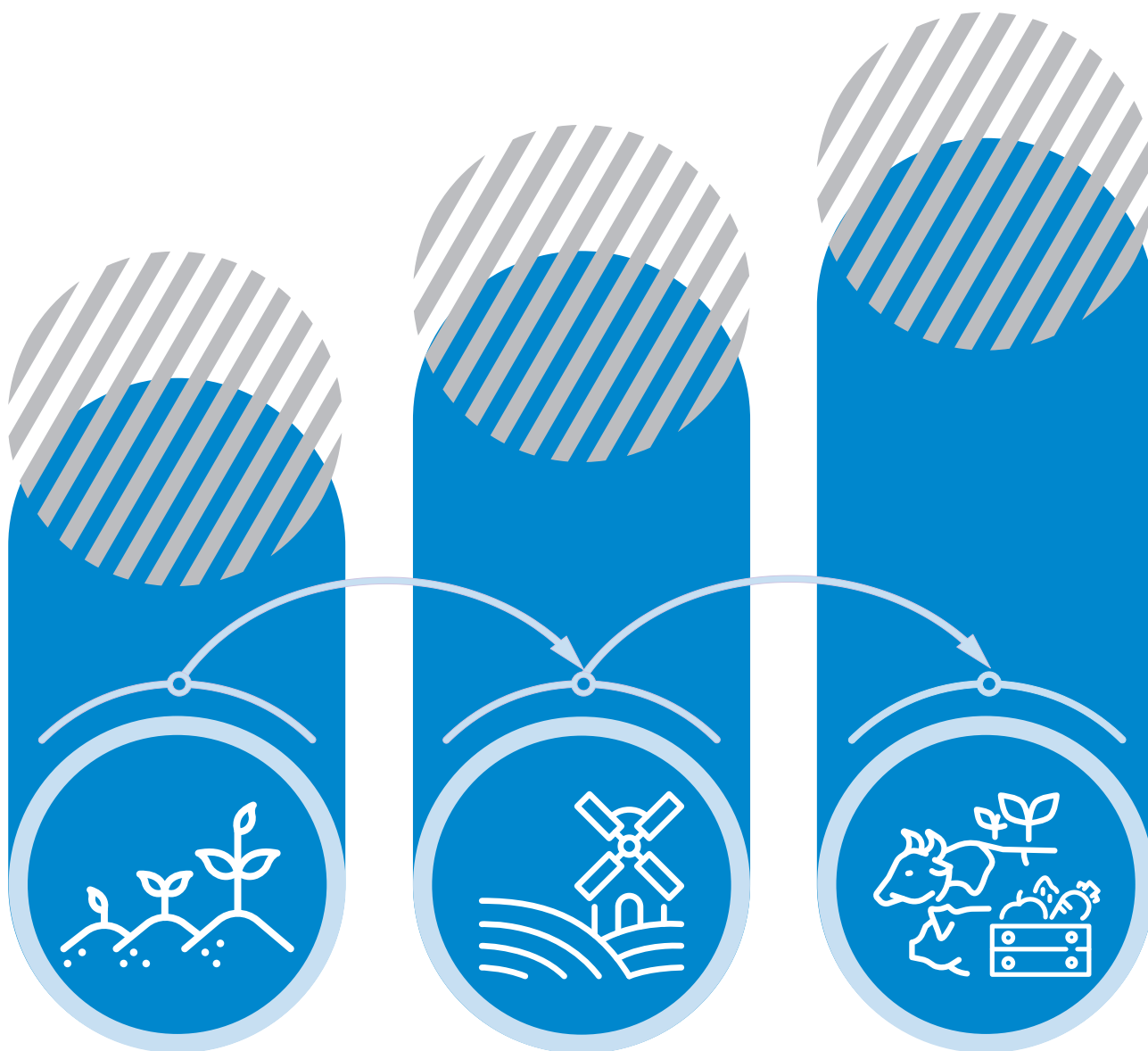

Koniunktura w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r. Raport wojewódzki 2026

Business tendency in agriculture in the 1st half of 2026.
Voivodship report 2026

Koniunktura w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.

Raport wojewódzki 2026

Business tendency in agriculture in the 1st half of 2026.
Voivodship report 2026

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze Statistical Office in Zielona Góra

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, Ośrodek Badań Koniunktury

Statistical Office in Zielona Góra, Centre of Business and Agriculture Tendency

pod kierunkiem

supervised by

Roberta Wróbla

Zespół autorski

Editorial team

Aleksandra Borek, Maciej Brant, Agnieszka Jankowska, Ewa Synówka, Edyta Woźniak-Maciejewska

Prace redakcyjne

Editorial work

Elwira Olczyk

Tłumaczenie

Translation

Kamil Franiszyn

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Piotr Wawrzusik

Recenzent

Reviewer

Robert Wróbel

ISSN 3072-0737

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Spis treści

Contents

Objaśnienia znaków umownych	4
Symbols	
Ważniejsze skróty	4
Major abbreviations	
Uwagi metodologiczne.	4
Methodological notes	
Synteza	5
Executive summary	6
Ogólna sytuacja w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.	7
General situation of agricultural holdings in the 1st half of 2026	
Zmiany w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.	11
Changes in agricultural holdings in the 1st half of 2026	
Opłacalność produkcji rolniczej	11
Profitability of agricultural production	
Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych.	14
Demand for products produced in agricultural holdings	
Prognoza sytuacji gospodarstw rolnych na 2. półrocze 2026 r.	17
Prediction of the situation of agricultural holdings for the 2nd half of 2026	
Opłacalność produkcji rolniczej	17
Profitability of agricultural production	
Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych.	19
Demand for products produced in agricultural holdings	
Czynniki sprzyjające i ograniczające rozwój gospodarstw rolnych	22
Factors conducive and limiting the development of agricultural holdings	
Czynniki sprzyjające	22
Conductive factors	
Czynniki ograniczające.	25
Limiting factors	
Źródła finansowania i wydatki inwestycyjne gospodarstw rolnych	27
Sources of financing and investment expenditures of agricultural holdings	
Źródła finansowania	27
Sources of financing	
Wydatki inwestycyjne	29
Investment expenditures	
Wpływ nadzwyczajnych czynników na sytuację gospodarstw rolnych	33
The impact of extraordinary factors on the situation of agricultural holdings	
Wojna w Ukrainie	33
War in Ukraine	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
r.	rok year
p.proc.	punkt procentowy percentage point
pkt	punkt point

Uwagi metodologiczne

Methodological notes

Publikację opracowano na podstawie wyników badania koniunktury w gospodarstwach rolnych realizowanego dwa razy w roku: w styczniu (dotyczy drugiego półrocza poprzedniego roku) i w lipcu (dotyczy pierwszego półrocza bieżącego roku).

Zachęcamy do lektury Zeszytu metodologicznego „Badanie koniunktury w gospodarstwach rolnych” wyd. 2024, gdzie znajdą Państwo bardziej szczegółowe informacje.

[Zeszyt metodologiczny – Badanie koniunktury w gospodarstwach rolnych](#)

Synteza

Koniunktura w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r. w opinii użytkowników gospodarstw rolnych była niekorzystna. Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych (WZOS) ukształtował się na poziomie minus 41,1. Ujemne wartości wskaźnika odnotowano we wszystkich województwach. Ponadto oceny te były bardziej pesymistyczne niż w analogicznym okresie poprzedniego roku – wartość WZOS dla kraju obniżyła się o 17,5 pkt.

Rolnicy negatywnie ocenili również zmiany opłacalności produkcji rolniczej oraz popytu na produkty wytwarzane w ich gospodarstwach w ostatnim półroczu. Salda odpowiedzi na pytania dotyczące zmiany opłacalności produkcji i popytu przyjmowały wartości ujemne we wszystkich województwach. Pesymistyczne pozostały także prognozy na 2. półrocze 2026 r.

Wśród czynników sprzyjających rozwojowi gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r. rolnicy najczęściej wskazywali na możliwość korzystania ze wsparcia unijnego (66,1%), dostępność kredytów preferencyjnych (13,9%) oraz korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych (11,4%).

Do najczęściej wskazywanych barier rozwoju gospodarstw rolnych należały zbyt wysokie koszty produkcji (76,0%), zbyt niskie ceny zbytu (74,7%) oraz niekorzystne warunki atmosferyczne (52,0%).

Najczęściej wykorzystywanym źródłem finansowania działalności rolniczej w 1. półroczu 2026 r. były środki własne, z których korzystało 95,7% objętych badaniem rolników. Podobną sytuację obserwowano we wszystkich województwach. Ważnym źródłem finansowania była również pomoc unijna, którą wskazało 62,9% gospodarstw rolnych w kraju.

W ramach badania koniunktury w gospodarstwach rolnych rolnicy odpowiadali również na pytania dotyczące wpływu negatywnych skutków wojny w Ukrainie na funkcjonowanie ich gospodarstw. W 1. półroczu 2026 r. skutki te były nieco bardziej odczuwalne niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W większości województw wzrósł odsetek gospodarstw deklarujących poważne konsekwencje lub konsekwencje zagrażające ich stabilności. Jednocześnie zmniejszył się odsetek gospodarstw, które wskazywały na brak negatywnego wpływu wojny na ich gospodarstwa.

Executive summary

According to farm users, the business tendency in agriculture in the 1st half of 2026 was unfavorable. The indicator of change in the general situation of agricultural holdings (WZOS) stood at minus 41.1. Negative WZOS values were recorded in all voivodships. Moreover, these values were lower than in the corresponding period of the previous year — the WZOS value for the country decreased by 17.5 points.

Farmers also negatively assessed the changes in profitability of agricultural production and demand for products produced in agricultural holdings in the last six months. The balance of responses to questions regarding change in profitability of production and demand was negative in all voivodships. Predictions for the 2nd half of 2026 also remained pessimistic.

Among the factors conducive to the development of agricultural holdings in the 1st half of 2026, farmers most frequently indicated the possibility of using EU support (66.1%), the availability of preferential credits (13.9%) and favorable prices for sold agricultural products (11.4%).

The most frequently indicated factors limiting the development of agricultural holdings were too high production costs (76.0%), too low sales prices for agricultural products (74.7%), and adverse weather conditions (52.0%).

In the 1st half of 2026, the main source of financing agricultural activities remained own funds, used by 95.7% of farmers covered by the survey. Similar trends were observed in all voivodships. EU support was also a significant source of financing, indicated by 62.9% of agricultural holdings in the country.

Based on the results of an additional module of survey concerning the impact of negative effects of the war in Ukraine on the situation of agricultural holdings in the 1st half of 2026, it was noted that these effects were slightly more felt than in the same period of the previous year. At the same time, in most voivodships, an increase in the percentage of farmers declaring serious or stability-threatening negative effects of the war was observed. In addition, a decrease was observed in the number of users of agricultural holdings who indicated lack of negative effects of the war in Ukraine.

Ogólna sytuacja w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.

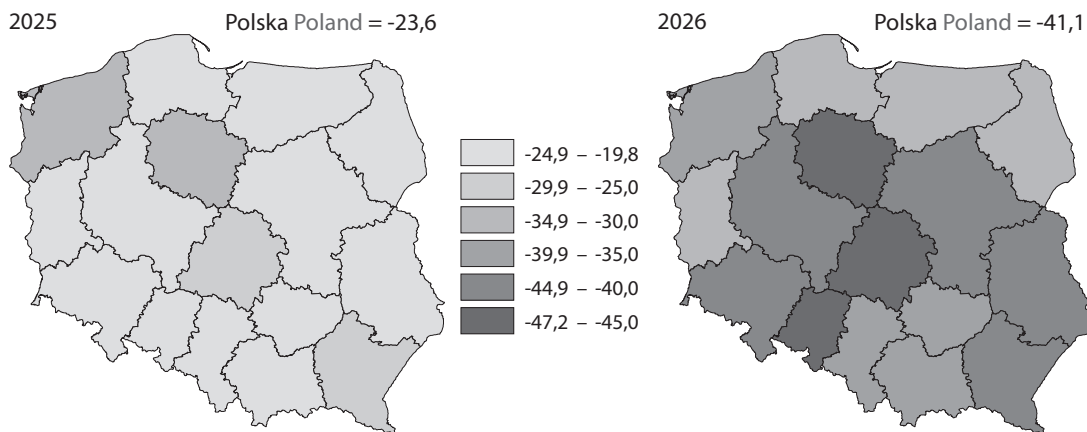
General situation of agricultural holdings in the 1st half of 2026

Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych (WZOS) – jest wskaźnikiem złożonym. Obliczany jest jako średnia arytmetyczna sald odpowiedzi na pytania dotyczące zmiany sytuacji w gospodarstwach rolnych w ostatnim półroczu i przewidywanej sytuacji w najbliższym półroczu. Przyjmuje wartości od -100 do +100, przy czym wartości poniżej zera są oceniane jako negatywne (wskazujące na złą koniunkturę), a powyżej zera – jako pozytywne (wskazujące na dobrą koniunkturę). Wskaźnik przyjmujący wartość równą zero oznacza sytuację, gdy koniunktura nie zmienia się.

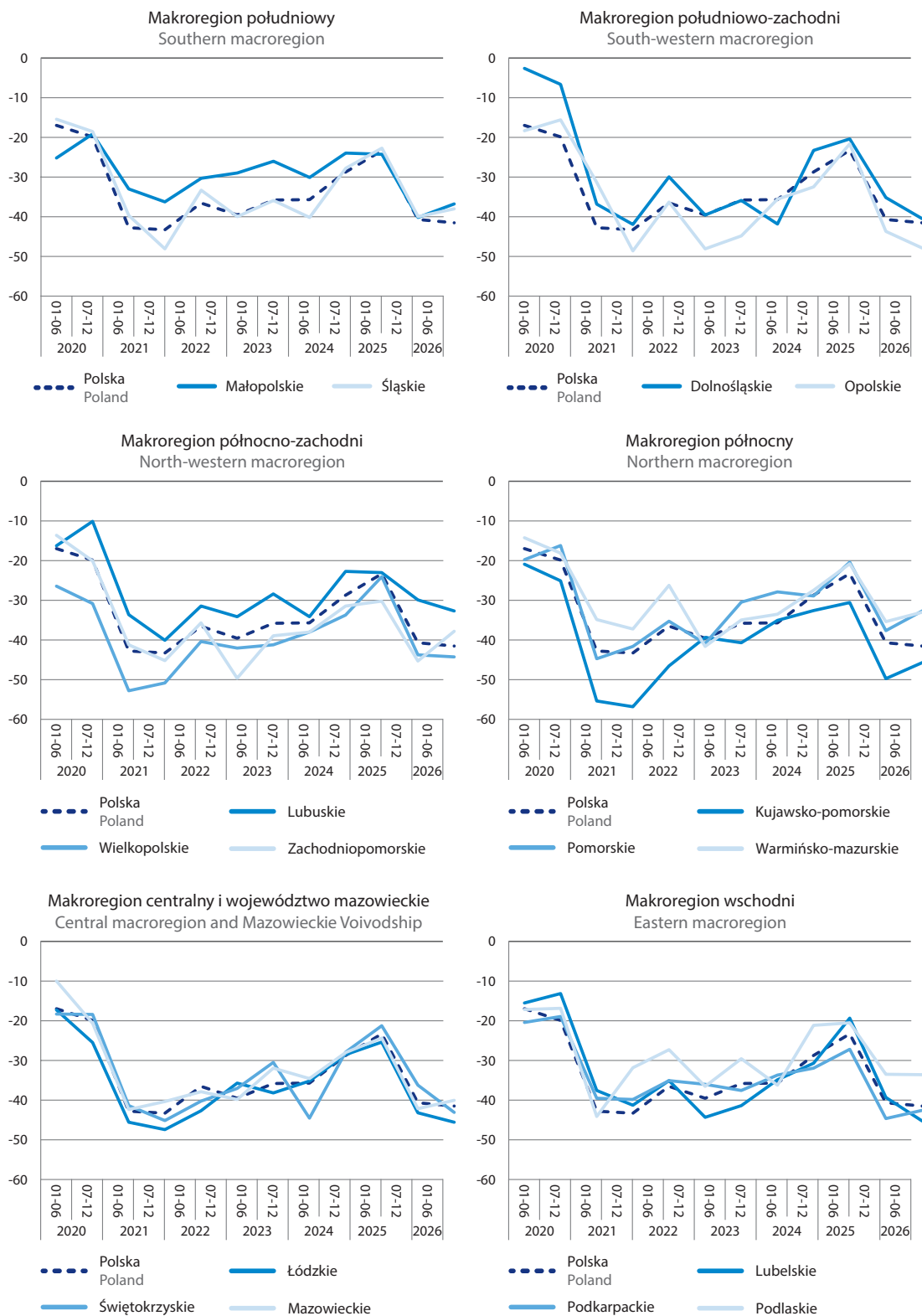
Saldo odpowiedzi – jest wskaźnikiem prostym obliczanym jako różnica między procentowym udziałem odpowiedzi pozytywnych (+) oraz procentowym udziałem odpowiedzi negatywnych (-). Wskaźnik może przyjąć wartości od -100 do +100. Saldo dodatnie oznacza przewagę uzyskanych opinii pozytywnych nad negatywnymi, natomiast ujemne: negatywnych nad pozytywnymi. Wartość wskaźnika równa zero oznacza, że odsetek opinii pozytywnych jest równy odsetkowi opinii negatywnych.

W ocenie użytkowników gospodarstw rolnych koniunktura w rolnictwie w 1. półroczu 2026 r. była niekorzystna. Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych (WZOS) wyniósł minus 41,1 i był o 17,5 pkt niższy niż w 1. półroczu 2025 r.

Mapa 1. Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu
Map 1. Indicator of change in the general situation of agricultural holdings in the 1st half of the year

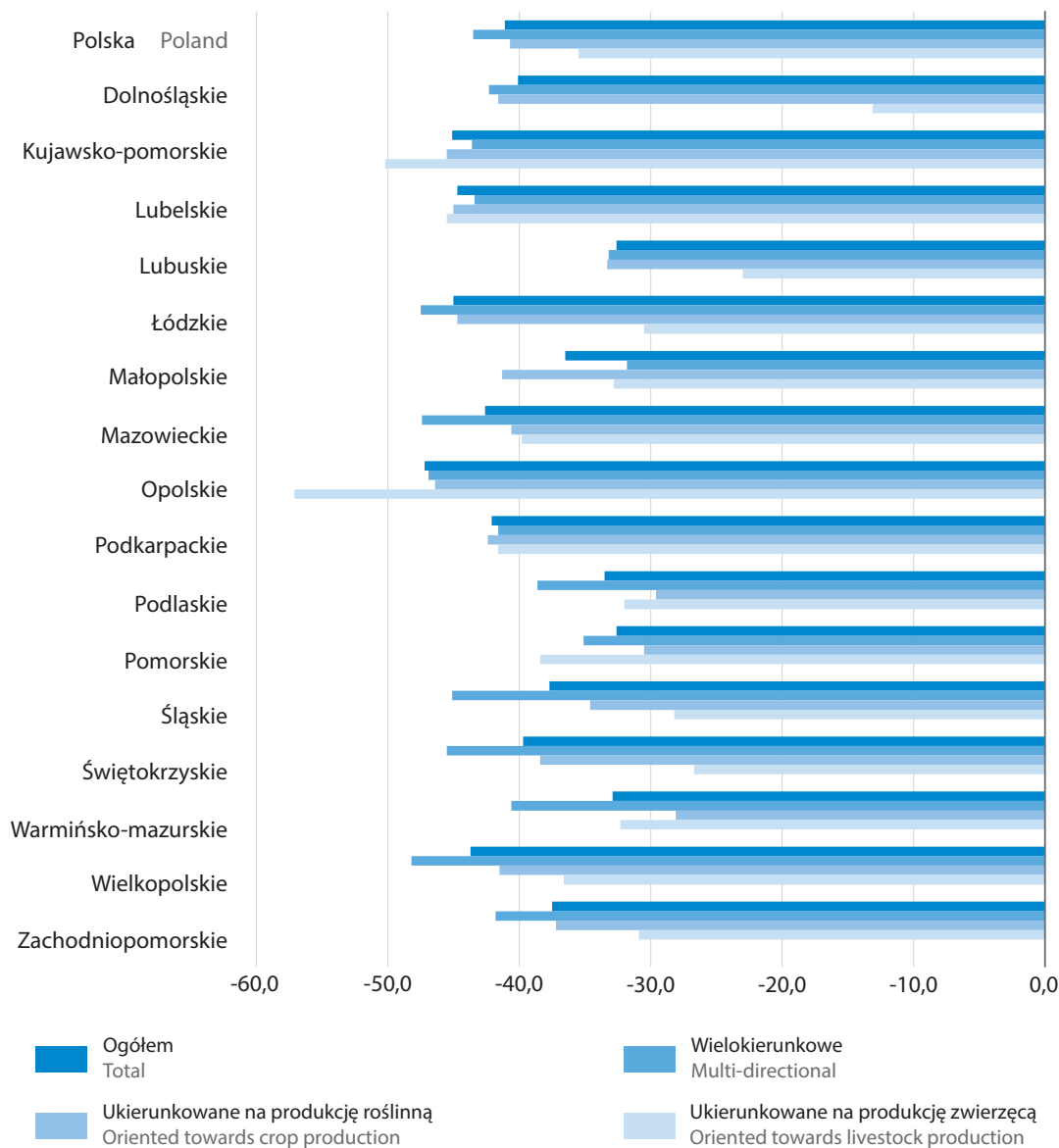
Wykres 1. Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych
Chart 1. Indicator of change in the general situation of agricultural holdings

Ujemne wartości wskaźnika odnotowano we wszystkich województwach. Najbardziej pesymistycznie koniunkturę ocenili użytkownicy gospodarstw rolnych w województwach: opolskim (wskaźnik wyniósł minus 47,2), kujawsko-pomorskim (minus 45,1) oraz łódzkim (minus 45,0). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. oceny koniunktury pogorszyły się we wszystkich województwach, a największy spadek WZOS odnotowano w opolskim (o 25,2 pkt) oraz lubelskim (o 24,9 pkt).

Wykres 2. Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych według specjalizacji gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r.

Chart 2. Indicator of change in the general situation of agricultural holdings by agricultural holdings specialisation in the 1st half of 2026

Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych według specjalizacji gospodarstw rolnych

Indicator of change in the general situation of agricultural holdings by agricultural holdings specialisation

Pesymistyczne oceny koniunktury w 1. półroczu 2026 r. odnotowano wśród użytkowników gospodarstw rolnych wszystkich specjalizacji.

W gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję roślinną** wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych dla Polski wyniósł minus 40,7. We wszystkich województwach wskaźnik ukształtował się poniżej 0, a jego najniższe wartości odnotowano w województwach: opolskim (minus 46,4), kujawsko-pomorskim (minus 45,5) i lubelskim (minus 45,0). W większości województw oceny koniunktury były bardziej pesymistyczne niż rok wcześniej – w kraju wskaźnik zmniejszył się o 15,0 pkt. Największe pogorszenie ocen zaobserwowano w województwach opolskim i lubelskim, gdzie wskaźnik zmniejszył się odpowiednio o 25,7 pkt i 22,2 pkt. Na tym tle wyróżniało się województwo warmińsko-mazurskie, gdzie wskaźnik wzrósł o 2,4 pkt, wskazując na poprawę nastrojów wśród rolników zajmujących się w produkcją roślinną.

Wśród gospodarstw specjalizujących się w **produkcji zwierzęcej** wskaźnik WZOS w 1. półroczu 2026 r. wyniósł minus 35,5, wobec minus 13,6 w 1. półroczu 2025 r. We wszystkich województwach wskaźnik pozostał ujemny, a jego najniższe wartości zanotowano w województwie opolskim (minus 57,1), kujawsko-pomorskim (minus 50,2) i lubelskim (minus 45,5). Jednocześnie spadek WZOS w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, przy czym największy w lubelskim (o 45,8 pkt), opolskim (o 38,4 pkt) i podkarpackim (o 33,1 pkt).

Uwzględniając specjalizację gospodarstw rolnych najniższą wartość wskaźnika WZOS odnotowano w gospodarstwach **wielokierunkowych** (minus 43,5). W poszczególnych województwach wskaźnik wahał się od minus 48,2 w wielkopolskim do minus 31,8 w województwie małopolskim. Wśród tych gospodarstw zaobserwowano również pogorszenie ocen koniunktury w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. (w kraju wskaźnik zmniejszył się o 21,1 pkt). Największe pogorszenie ocen zaobserwowano w województwie lubelskim (spadek wskaźnika o 32,1 pkt), a następnie w dolnośląskim (o 29,8 pkt) i warmińsko-mazurskim (o 25,7 pkt).

Wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

Indicator of change in the general situation of agricultural holdings by area groups of agricultural land

Negatywne oceny koniunktury zaobserwowano także we wszystkich grupach obszarowych gospodarstw rolnych.

W gospodarstwach najmniejszych (**do 1 ha**) wskaźnik zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych wyniósł minus 32,1. W większości województw WZOS był ujemny, a jego najniższe wartości zanotowano w województwie łódzkim (minus 57,7), pomorskim (minus 49,9) i podkarpackim (minus 44,0). Wyjątkiem było województwo warmińsko-mazurskie, gdzie użytkownicy gospodarstw najmniejszych ocenili koniunkturę pozytywnie (WZOS wyniósł 15,3). Jednocześnie oceny te były lepsze niż w 1. półroczu 2025 r. – wskaźnik wzrósł o 29,2 pkt, co było największą poprawą wśród województw. Poprawę ocen odnotowano także w województwie podlaskim (wzrost wskaźnika o 9,2 pkt) i mazowieckim (o 4,3 pkt). W pozostałych województwach wskaźnik był niższy niż rok wcześniej, a największy jego spadek odnotowano w województwie pomorskim (o 49,8 pkt). W kraju wskaźnik obniżył się o 12,0 pkt.

Wśród gospodarstw o powierzchni **od 1 do 10 ha** wskaźnik wyniósł minus 37,7. We wszystkich województwach wskaźnik pozostał ujemny i wahał się od minus 43,9 w lubelskim do minus 23,7 w województwie podlaskim. W porównaniu z poprzednim rokiem wskaźnik ten zmniejszył się w kraju o 14,9 pkt. Jego spadek odnotowano w niemal wszystkich województwach, przy czym największy w lubelskim (o 25,3 pkt) i opolskim (o 24,3 pkt). Wyjątkiem było województwo zachodniopomorskie, gdzie oceny koniunktury były nieco lepsze niż rok wcześniej – WZOS wzrósł w skali roku o 0,5 pkt.

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych najniższą wartość wskaźnika zmiany ogólnej sytuacji w gospodarstwach rolnych odnotowano w gospodarstwach o powierzchni **od 10 do 50 ha**. (minus 44,7). We wszystkich województwach wskaźnik był ujemny, a jego najniższe wartości odnotowano w województwie opolskim (minus 53,1) i łódzkim (minus 50,2). W tej grupie gospodarstw zaobserwowano także największe pogorszenie ocen koniunktury w skali roku (w kraju wskaźnik zmniejszył się o 20,2 pkt). Spadek wskaźnika odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w województwie opolskim (o 27,8 pkt) i śląskim (o 26,0 pkt).

Ujemną wartość wskaźnika (minus 44,0) odnotowano także w grupie gospodarstw rolnych o powierzchni **50 ha i więcej**. We wszystkich województwach wskaźnik ukształtował się poniżej 0, a jego najniższe wartości zanotowano w województwach: lubelskim (minus 57,3), świętokrzyskim (minus 53,9) i śląskim (minus 51,7). Dodatkowo opinie rolników dotyczące koniunktury w gospodarstwach rolnych były gorsze niż przed rokiem. W kraju WZOS zmniejszył się o 19,9 pkt, natomiast wśród województw największy spadek wartości wskaźnika odnotowano w lubelskim (o 46,0 pkt) i łódzkim (o 30,4 pkt).

Zmiany w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.

Changes in agricultural holdings in the 1st half of 2026

Opłacalność produkcji rolniczej

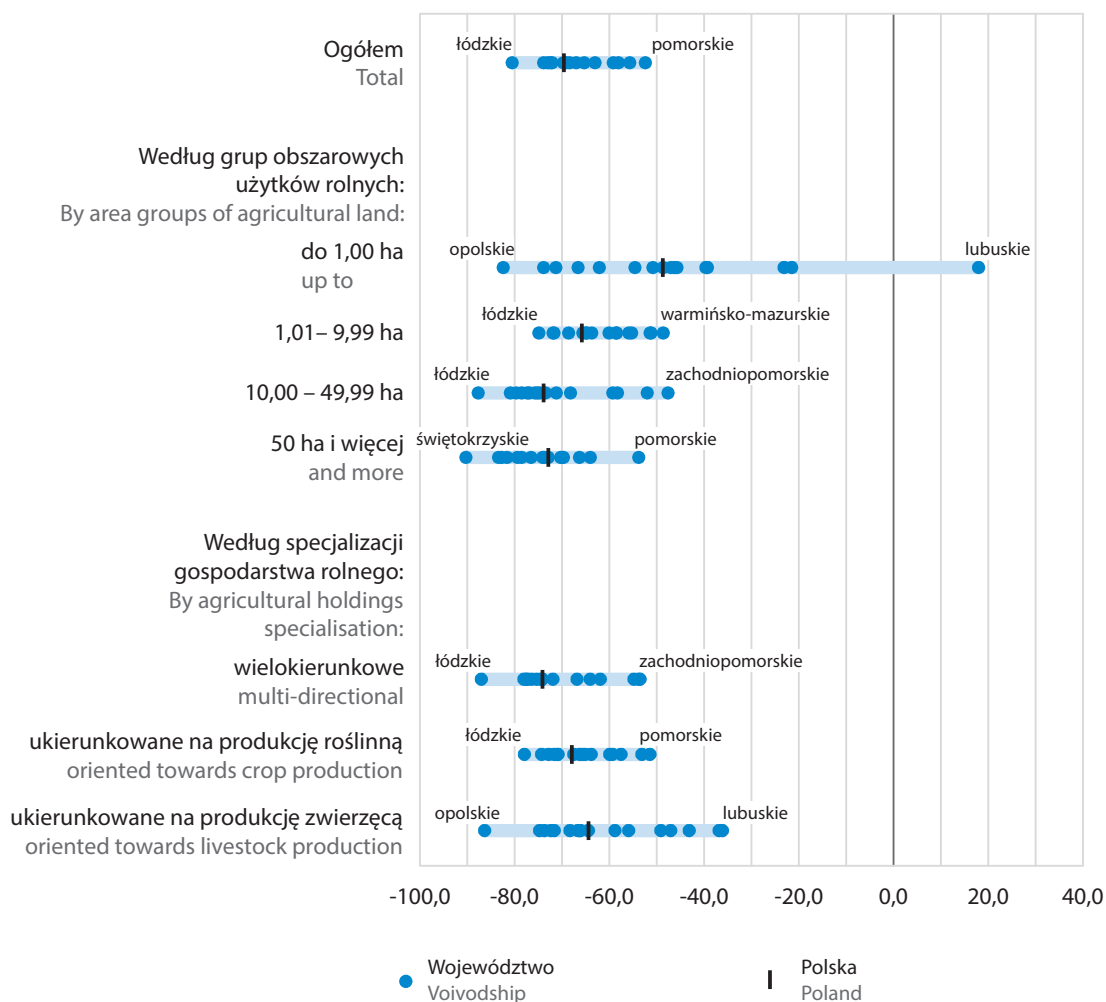
Profitability of agricultural production

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych przeważały opinie, że w ciągu 1. półrocza 2026 r. opłacalność produkcji rolniczej w ich gospodarstwach pogorszyła się. Saldo odpowiedzi na pytanie o zmiany opłacalności produkcji wyniosło minus 69,6. Ujemne saldo było we wszystkich województwach, a najniższe wartości odnotowano w łódzkim (minus 80,5), kujawsko-pomorskim (minus 73,9) i lubelskim (minus 73,0).

Jednocześnie w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. opinie dotyczące zmiany opłacalności produkcji pogorszyły się we wszystkich województwach, najbardziej w podlaskim (spadek salda o 35,8 pkt) i łódzkim (o 31,9 pkt).

Wykres 3. Opłacalność produkcji rolniczej (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych oraz grup obszarowych użytków rolnych w 1. półroczu 2026 r.

Chart 3. Profitability of agricultural production (balance) by agricultural holdings specialisation and area groups of agricultural land in the 1st half of 2026

Opłacalność produkcji według specjalizacji gospodarstw rolnych

Profitability of agricultural production by agricultural holdings specialisation

Pesymistyczne opinie dotyczące zmiany opłacalności produkcji rolniczej zaobserwowano wśród użytkowników gospodarstw rolnych wszystkich specjalizacji.

W gospodarstwach, które specjalizują się głównie w **produkcji roślinnej** saldo odpowiedzi na pytanie o zmiany opłacalności produkcji rolniczej wyniosło minus 67,9. We wszystkich województwach saldo było ujemne i niższe niż w 1. półroczu 2025 r. Najbardziej pesymistyczne oceny wyrazili producenci roślin w województwie łódzkim (saldo minus 77,9) i małopolskim (minus 74,3). Jednocześnie w województwach tych odnotowano największe pogorszenie ocen w porównaniu z poprzednim rokiem – saldo obniżyło się odpowiednio o 25,3 pkt i 24,0 pkt.

W gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące zmiany opłacalności produkcji wyniosło minus 64,4. Negatywne oceny zaobserwowano we wszystkich województwach. Najbardziej pesymistycznie zmianę opłacalności produkcji ocenili rolnicy w województwach opolskim (saldo minus 86,3), kujawsko-pomorskim (minus 74,7) i podlaskim (minus 73,7). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. największe pogorszenie ocen odnotowano właśnie w gospodarstwach ukierunkowanych na produkcję zwierzęcą – w kraju saldo obniżyło się o 42,7 pkt. Spadek salda odnotowano w każdym województwie, w tym największy w lubelskim (o 71,0 pkt) i podlaskim (o 59,9 pkt).

Biorąc pod uwagę specjalizację gospodarstw rolnych, najniższe saldo odnotowano w **gospodarstwach wielokierunkowych** (minus 74,1). Ujemne saldo było we wszystkich województwach, a najniższe jego wartości zanotowano w łódzkim (minus 87,0) i mazowieckim (minus 78,0). Jednocześnie oceny użytkowników tych gospodarstw były gorsze niż rok wcześniej – w kraju saldo obniżyło się o 35,7 pkt. Spadek salda odnotowano w większości województw, przy czym największy w województwie lubelskim i lubuskim (odpowiednio o 51,8 pkt i o 48,2 pkt).

Opłacalność produkcji według grup obszarowych użytków rolnych

Profitability of agricultural production by area groups of agricultural land

Negatywne opinie rolników dotyczące zmiany opłacalności produkcji rolniczej zaobserwowano także we wszystkich grupach obszarowych gospodarstw rolnych.

Wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **do 1 ha** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące zmiany opłacalności produkcji rolniczej wyniosło minus 48,7. W większości województw saldo było ujemne, przy czym najniższe jego wartości odnotowano w województwach: opolskim (saldo minus 82,4), pomorskim (minus 73,9) i łódzkim (minus 71,3). Wyjątkiem było województwo lubuskie, gdzie przeważały opinie o poprawie opłacalności produkcji – saldo było dodatnie i wyniosło 18,0. Dodatkowo w województwie lubuskim rolnicy ocenili zmianę opłacalności produkcji rolniczej znacznie lepiej niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 50,9 pkt, najbardziej spośród wszystkich województw. Poprawę zaobserwowano także w województwach: podkarpackim (wzrost salda o 29,5 pkt), mazowieckim (o 10,5 pkt) i wielkopolskim (o 9,7 pkt). W pozostałych województwach saldo było niższe niż przed rokiem, a największe jego spadki odnotowano w pomorskim (o 52,9 pkt) i opolskim (o 43,7 pkt). W kraju saldo obniżyło się o 7,4 pkt.

Ujemne saldo (minus 65,8) odnotowano także w grupie użytkowników gospodarstw o powierzchni **od 1 do 10 ha**. Najbardziej pesymistycznie zmianę opłacalności produkcji ocenili rolnicy w województwach: łódzkim (saldo minus 74,9), podkarpackim (minus 71,9) i lubelskim (minus 71,7). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. saldo dla kraju obniżyło się o 23,2 pkt. Największe pogorszenie ocen zaobserwowano w województwach: podkarpackim, lubelskim i lubuskim, gdzie saldo spadło odpowiednio o 30,4 pkt, 30,1 pkt i 29,6 pkt.

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych, najbardziej pesymistycznie zmianę opłacalności produkcji ocenili użytkownicy gospodarstw o powierzchni **od 10 do 50 ha** – saldo wyniosło tu minus 73,9. Negatywne opinie na temat zmiany opłacalności produkcji rolniczej dominowały we wszystkich województwach. Najniższe wartości salda odnotowano w województwie łódzkim (minus 87,7) i małopolskim (minus 80,9). Jednocześnie w tej grupie gospodarstw zaobserwowano największe pogorszenie opinii w porównaniu z poprzednim rokiem – w kraju saldo obniżyło się o 31,1 pkt. Szczególnie widoczne było to w województwach podlaskim i łódzkim, gdzie saldo odpowiedzi zmniejszyło się odpowiednio o 40,8 pkt i 40,4 pkt. Na tym tle wyróżniało się województwo zachodniopomorskie, gdzie rolnicy ocenili zmianę opłacalności nieco lepiej niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 3,8 pkt.

Wśród gospodarstw największych (**50 ha i więcej**) saldo wyniosło minus 72,9. Pesymistyczne opinie na temat zmiany opłacalności produkcji zaobserwowano we wszystkich województwach. Najniższe saldo odnotowano w świętokrzyskim (minus 90,3), lubelskim (minus 83,4) i łódzkim (minus 82,7). W tej grupie gospodarstw saldo w kraju było o 28,4 pkt niższe niż rok wcześniej. Spadek salda odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w województwach: podlaskim (spadek salda o 48,6 pkt), lubelskim (o 46,1 pkt) i warmińsko-mazurskim (o 37,0 pkt).

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych

Demand for products produced in agricultural holdings

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych przeważały opinie, że w ciągu 1. półrocza 2026 r. popyt na produkty wytwarzane w ich gospodarstwach zmniejszył się. Saldo odpowiedzi na pytanie o zmianę popytu wyniosło minus 25,4. W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. saldo było niższe o 14,0 pkt.

Ujemne saldo odnotowano we wszystkich województwach. Najniższe wartości wystąpiły w łódzkim (minus 36,2), wielkopolskim (minus 29,8) i małopolskim (minus 29,7). Dodatkowo w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. oceny zmiany popytu pogorszyły się w większości województw, najbardziej w łódzkim (spadek salda o 24,8 pkt), świętokrzyskim (o 20,7 pkt) i wielkopolskim (o 19,1 pkt). Na tym tle wyróżniało się województwo zachodniopomorskie, gdzie oceny były nieco lepsze niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 1,0 pkt.

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych według specjalizacji gospodarstw rolnych

Demand for products produced in agricultural holdings by agricultural holdings specialisation

Pesymistyczne opinie dotyczące zmiany popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r. dominowały wśród użytkowników gospodarstw rolnych wszystkich specjalizacji.

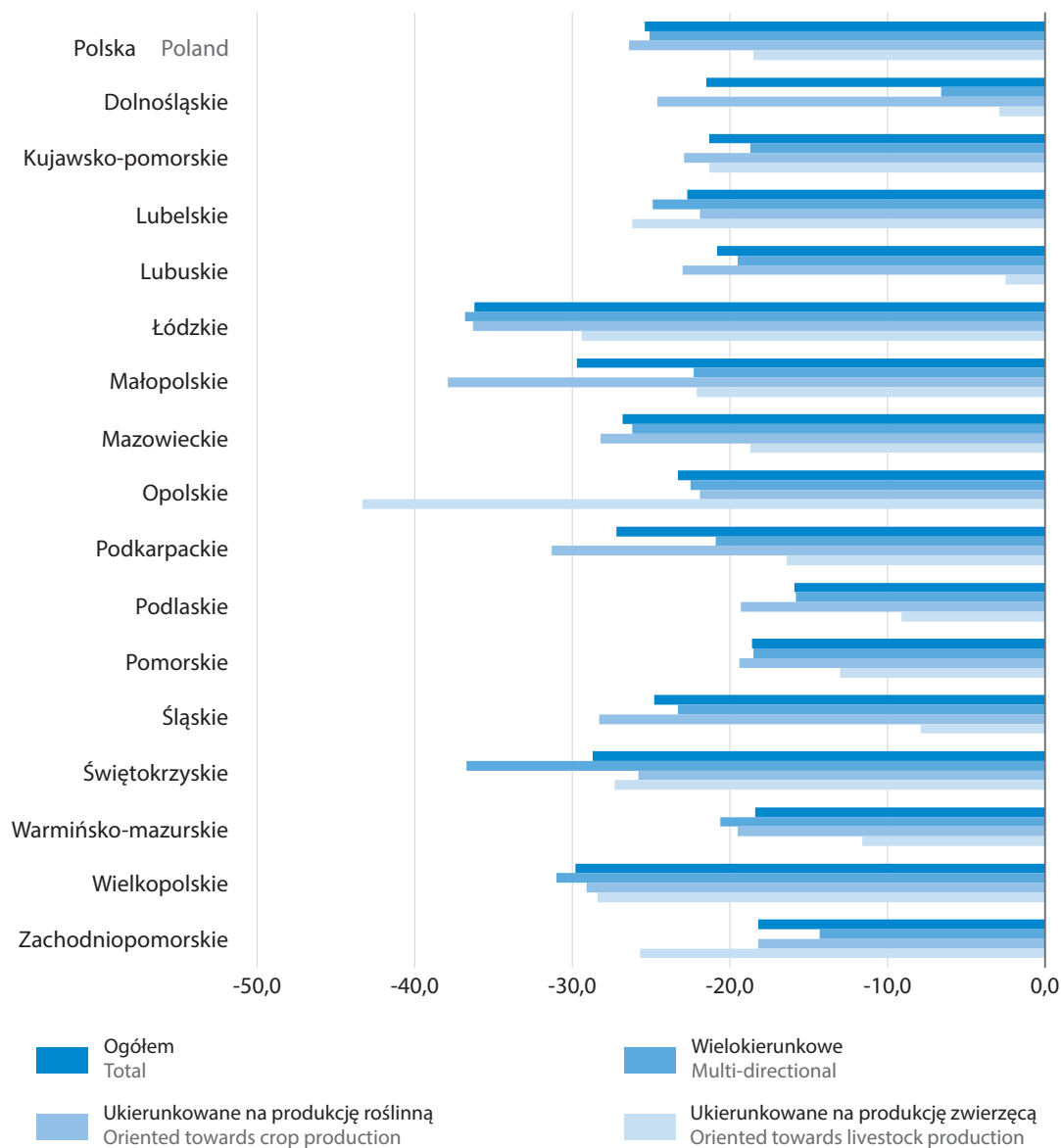
Najniższe saldo odpowiedzi na pytanie o zmianę popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych odnotowano w gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję roślinną**. W kraju saldo wyniosło tu minus 26,4. Ujemne wartości salda zanotowano we wszystkich województwach. Najbardziej pesymistyczne opinie wyrazili rolnicy z województwa małopolskiego (saldo minus 37,9), łódzkiego (minus 36,3) oraz podkarpackiego (minus 31,3). W tej grupie gospodarstw odnotowano także pogorszenie opinii dotyczących zmiany popytu – w kraju saldo zmniejszyło się o 10,1 pkt w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. Wśród województw największy spadek salda odnotowano w łódzkim (o 21,1 pkt). Wyjątkiem było województwo zachodniopomorskie, gdzie rolnicy ocenili zmianę popytu lepiej niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 3,4 pkt.

Wśród gospodarstw zajmujących się głównie **produkcją zwierzęcą** oceny rolników dotyczące zmiany popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych były najmniej pesymistyczne (saldo minus 18,5). We wszystkich województwach saldo było ujemne, a najniższą jego wartość zanotowano w województwach: opolskim (saldo minus 43,3), łódzkim (minus 29,4) i wielkopolskim (minus 28,4). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. saldo w tej grupie obniżyło się w kraju o 21,1 pkt, a jego spadek odnotowano w większości województw. Wyjątkiem było województwo dolnośląskie, gdzie rolnicy ocenili zmianę popytu nieco lepiej niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 1,1 pkt.

W grupie gospodarstw **wielokierunkowych** saldo odpowiedzi ukształtowało się na poziomie minus 25,1. We wszystkich województwach saldo było ujemne, a jego najniższe wartości odnotowano w województwie łódzkim (saldo minus 36,8) i świętokrzyskim (minus 36,7). Jednocześnie opinie dotyczące zmiany popytu formułowane przez użytkowników gospodarstw wielokierunkowych były gorsze niż rok wcześniej: w kraju saldo spadło o 18,5 pkt. Spadek salda zaobserwowano w większości województw, w tym największy w świętokrzyskim (o 33,3 pkt) i łódzkim (o 31,1 pkt). Na tle pozostałych wyróżniało się województwo zachodniopomorskie, gdzie zaobserwowano wzrost salda odpowiedzi o 7,9 pkt.

Wykres 4. Popyt na produkty rolne wytwarzane w gospodarstwach rolnych (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r.

Chart 4. Demand for agricultural products produced in agricultural holdings (balance) by agricultural holdings specialisation in the 1st half of 2026

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

Demand for products produced in agricultural holdings by area groups of agricultural land

Pesymistyczne opinie dotyczące zmiany popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r. zaobserwowano także we wszystkich grupach obszarowych gospodarstw rolnych.

Wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **do 1 ha** saldo ukształtowało się na poziomie minus 17,1. W większości województw saldo było ujemne. Najbardziej pesymistyczne oceny wyrazili rolnicy z województwa śląskiego (saldo minus 59,7), świętokrzyskiego (minus 54,2) oraz pomorskiego (minus 34,4). Pozytywnie zmianę popytu ocenili natomiast rolnicy w województwach: warmińsko-mazurskim, lubuskim i podlaskim – saldo było tam dodatnie i wyniosło odpowiednio 12,0, 10,2 i 0,2. Ponadto w 10 województwach zaobserwowano poprawę opinii dotyczących popytu, w tym największą w podlaskim (wzrost salda w skali roku o 30,3 pkt), kujawsko-pomorskim (o 22,4 pkt) i zachodniopomorskim (o 15,4 pkt). Wśród województw, w których zaobserwowano spadek salda, największy odnotowano w świętokrzyskim (o 64,0 pkt) oraz w śląskim (o 63,7 pkt). W kraju saldo odpowiedzi na pytanie o zmianę popytu zmniejszyło się o 0,6 pkt.

W gospodarstwach o powierzchni **od 1 do 10 ha** saldo w kraju wyniosło minus 25,3. We wszystkich województwach saldo ukształtowało się poniżej 0, a najniższe jego wartości odnotowano w województwach: łódzkim (minus 33,7), lubuskim (minus 28,6) i świętokrzyskim (minus 28,1). Dodatkowo w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. zaobserwowano pogorszenie opinii dotyczących zmiany popytu. W kraju saldo zmniejszyło się o 12,7 pkt. Spadek salda wystąpił w większości województw, przy czym największy w województwie lubuskim (o 22,8 pkt) i świętokrzyskim (o 20,8 pkt). Wyjątkiem było województwo zachodniopomorskie, gdzie oceny rolników dotyczące zmiany popytu były lepsze niż rok wcześniej – saldo wzrosło o 6,6 pkt.

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych najniższe saldo odpowiedzi na pytanie o zmiany popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych odnotowano w gospodarstwach o powierzchni **od 10 do 50 ha** (minus 26,5). We wszystkich województwach saldo było ujemne i kształtowało się od minus 40,8 w małopolskim do minus 16,9 w województwie podlaskim. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, w omawianych gospodarstwach, w kraju saldo spadło o 16,8 pkt. Spadek salda zaobserwowano we wszystkich województwach, w tym największy w łódzkim (o 31,2 pkt) i wielkopolskim (o 27,0 pkt).

Ujemne saldo odpowiedzi na pytanie o zmiany popytu w ostatnim półroczu odnotowano także wśród gospodarstw największych (**50 ha i więcej**). W kraju saldo wyniosło minus 21,7, a pesymistyczne oceny zaobserwowano we wszystkich województwach. Najniższe wartości salda odnotowano w województwie łódzkim (minus 35,8), małopolskim (minus 29,1) oraz wielkopolskim (minus 27,9). W gospodarstwach tych zaobserwowano także pogorszenie opinii odnośnie popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych. W kraju saldo zmniejszyło się o 8,1 pkt w porównaniu z rokiem poprzednim, a wśród województw największy spadek salda odnotowano w województwie łódzkim (o 26,6 pkt) oraz w województwie mazowieckim (o 18,9 pkt).

Prognoza sytuacji gospodarstw rolnych na 2. półrocze 2026 r.

Prediction of the situation of agricultural holdings for the 2nd half of 2026

Opłacalność produkcji rolniczej

Profitability of agricultural production

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych przeważały opinie, że w 2. półroczu 2026 r. opłacalność produkcji rolniczej w ich gospodarstwach pogorszy się. Saldo odpowiedzi wyniosło minus 41,0.

Pogorszenia opłacalności produkcji spodziewali się rolnicy we wszystkich województwach. Najbardziej pesymistyczne prognozy formułowali użytkownicy gospodarstw w województwach: łódzkim (saldo minus 46,1), podkarpackim (minus 45,8) i opolskim (minus 45,1). W porównaniu z prognozami na 2. półrocze 2025 r. przewidywania te były bardziej pesymistyczne – w kraju saldo obniżyło się o 14,4 pkt. Wśród województw spadek salda wyniósł od 7,4 pkt w lubuskim do 20,9 pkt w opolskim.

Opłacalność produkcji rolniczej według specjalizacji gospodarstw rolnych

Profitability of agricultural production by agricultural holdings specialisation

Pesymistyczne prognozy dotyczące opłacalności produkcji rolniczej w 2. półroczu 2026 r. dominowały wśród użytkowników gospodarstw rolnych wszystkich specjalizacji.

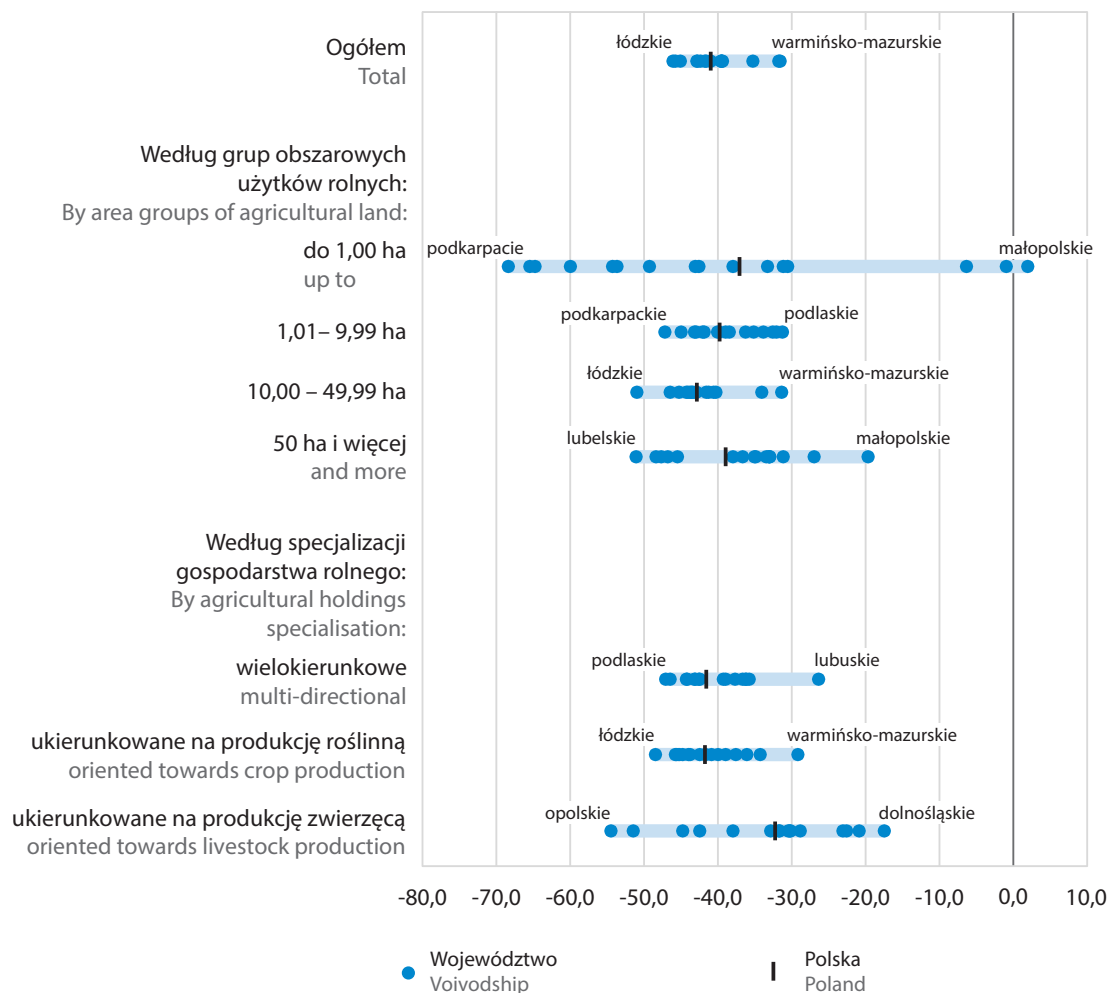
Najniższe saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące przewidywanej zmiany opłacalności produkcji rolniczej odnotowano w gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję roślinną** (minus 41,8). We wszystkich województwach saldo ukształtowało się poniżej 0, a jego najniższą wartość odnotowano w województwie łódzkim (minus 48,5), podkarpackim (minus 45,8) i zachodniopomorskim (minus 45,6). Jednocześnie prognozy formułowane przez rolników prowadzących produkcję roślinną były bardziej pesymistyczne niż rok wcześniej. W kraju saldo zmniejszyło się o 12,0 pkt. Wśród województw największy spadek odnotowano w województwie pomorskim (o 21,4 pkt). Wyjątkiem było województwo warmińsko-mazurskie, gdzie prognozy poprawiły się w skali roku – saldo wzrosło o 4,8 pkt.

Wśród gospodarstw ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** saldo odpowiedzi wyniosło minus 32,3. Ujemne saldo odnotowano we wszystkich województwach, a najniższe w opolskim (minus 54,5), kujawsko-pomorskim (minus 51,5) i lubelskim (minus 44,8). Ponadto opinie rolników na temat przewidywanej opłacalności produkcji rolniczej pogorszyły się skali roku. W kraju saldo zmniejszyło się o 19,1 pkt, a wśród województw największy spadek odnotowano w województwie lubelskim (o 39,7 pkt).

W gospodarstwach **wielokierunkowych** saldo odpowiedzi dotyczące prognozowanej opłacalności produkcji rolniczej wyniosło minus 41,6. Najbardziej pesymistyczne prognozy formułowali rolnicy w województwach: podlaskim (saldo minus 47,1), podkarpackim (minus 46,5) oraz mazowieckim (minus 44,3). Dodatkowo we wszystkich województwach odnotowano spadek omawianego salda w porównaniu z rokiem poprzednim. W kraju saldo zmniejszyło się o 17,6 pkt, natomiast wśród województw największy jego spadek odnotowano w dolnośląskim (o 25,9 pkt), podlaskim (o 25,4 pkt) i mazowieckim (o 23,3 pkt).

Wykres 5. Prognoza opłacalności produkcji rolniczej (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych oraz grup obszarowych użytków rolnych w 2. półroczu 2026 r.

Chart 5. Prediction of profitability of agricultural production (balance) by agricultural holdings specialisation and area groups of agricultural land in the 2nd half of 2026

Opłacalność produkcji rolniczej według grup obszarowych użytków rolnych

Profitability of agricultural production by area groups of agricultural land

Pesymistyczne prognozy dotyczące opłacalności produkcji rolniczej w najbliższym półroczu zaobserwowano także we wszystkich grupach obszarowych gospodarstw rolnych.

Wśród użytkowników gospodarstw najmniejszych (**do 1 ha**) saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące prognozowanej opłacalności produkcji rolniczej wyniosło minus 37,1. W większości województw saldo było ujemne, a najniższe jego wartości zanotowano w województwach: podkarpackim (minus 68,4), łódzkim (minus 65,5) i kujawsko-pomorskim (minus 64,8). Wyjątkiem było województwo małopolskie, gdzie rolnicy częściej spodziewali się poprawy opłacalności produkcji niż jej pogorszenia – saldo było dodatnie i wyniosło 1,9. W porównaniu z prognozami na 2. półrocze 2025 r. saldo zmniejszyło się w kraju o 19,2 pkt, a największy jego spadek odnotowano w województwie opolskim (o 69,3 pkt) oraz kujawsko-pomorskim (o 55,1 pkt). Jednocześnie w 3 województwach odnotowano poprawę prognoz na najbliższe półrocze, największą w świętokrzyskim, gdzie saldo wzrosło o 49,6 pkt.

W gospodarstwach o powierzchni **od 1 do 10 ha** saldo w kraju wyniosło minus 39,8. We wszystkich województwach saldo ukształtowało się poniżej 0, a najniższą jego wartość odnotowano w województwach podkarpackim (minus 47,2), opolskim (minus 45,0) i kujawsko-pomorskim (minus 43,2). Dodatkowo, w tej grupie gospodarstw, we wszystkich województwach zaobserwowano pogorszenie prognoz dotyczących opłacalności produkcji rolniczej, w tym największe w województwach dolnośląskim (spadek salda o 26,5 pkt w skali roku) i opolskim (o 25,5 pkt). W kraju saldo zmniejszyło się o 13,9 pkt.

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych, najbardziej pesymistyczne prognozy dotyczące opłacalności produkcji rolniczej formułowali użytkownicy gospodarstw o powierzchni **od 10 do 50 ha** – saldo w kraju wyniosło minus 42,9. Najniższe salda odnotowano w łódzkim (minus 51,0), dolnośląskim (minus 46,5) i śląskim (minus 45,3). W porównaniu z rokiem poprzednim saldo dla kraju obniżyło się o 15,6 pkt. Wśród województw największe pogorszenie prognoz odnotowano w pomorskim i śląskim – saldo spadło odpowiednio o 25,5 pkt i 20,7 pkt.

Ujemne saldo (minus 39,0) odnotowano także wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **50 ha i więcej**. Wśród województw najniższe saldo odnotowano w lubelskim (minus 51,1), zachodniopomorskim (minus 48,4) oraz wielkopolskim (minus 47,7). W porównaniu z poprzednim rokiem saldo zmniejszyło się w kraju o 10,8 pkt, natomiast wśród województw największy jego spadek odnotowano w województwie lubelskim (o 42,7 pkt), łódzkim (o 23,4 pkt) oraz opolskim (o 22,2 pkt). W 3 województwach prognozy poprawiły się w skali roku, przy czym najbardziej w lubuskim, gdzie saldo wzrosło o 7,9 pkt.

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych

Demand for products produced in agricultural holdings

Prognozy użytkowników gospodarstw rolnych dotyczące popytu na produkty wytwarzane w ich gospodarstwach na 2. półrocze 2026 r. również były pesymistyczne. Saldo odpowiedzi wyniosło minus 16,3, co oznacza przewagę rolników spodziewających się spadku popytu nad tymi, którzy oczekują jego wzrostu.

Pesymistyczne opinie w tym zakresie zaobserwowano we wszystkich województwach. Saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące przewidywanego popytu było ujemne, a jego najniższe wartości zanotowano w województwach: zachodniopomorskim (minus 24,9) i łódzkim (minus 22,6). Ponadto w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku prognozy dotyczące popytu pogorszyły się. W kraju odnotowano spadek salda o 5,4 pkt, natomiast wśród województw największe pogorszenie prognoz zaobserwowano w opolskim, łódzkim i świętokrzyskim (spadek salda odpowiednio o 13,3 pkt, o 11,0 pkt i o 10,5 pkt).

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych według specjalizacji

gospodarstw rolnych

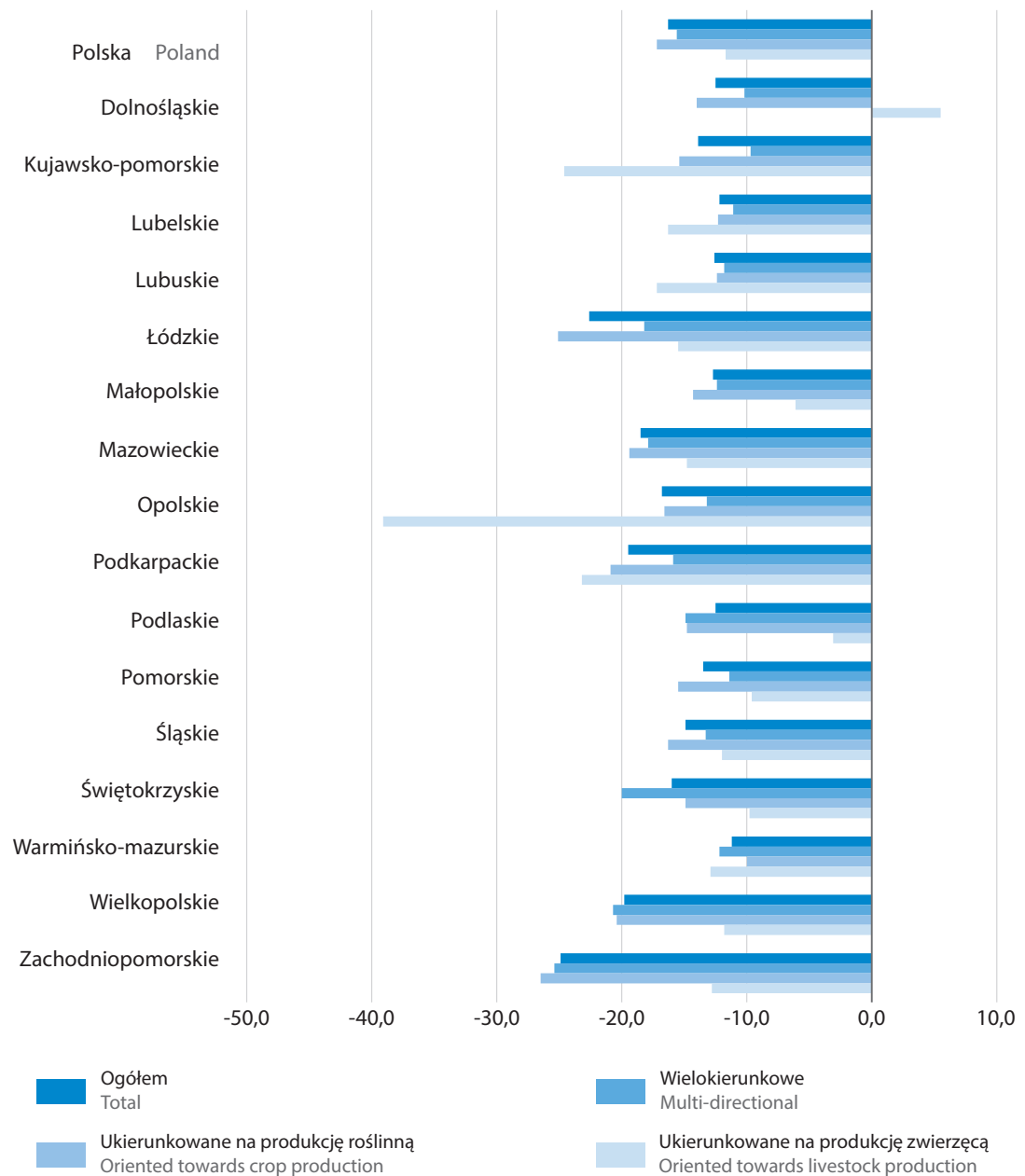
Demand for products produced in agricultural holdings by agricultural holdings specialisation

Pesymistyczne prognozy dotyczące popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych na 2. półrocze 2026 r. dominowały wśród użytkowników gospodarstw rolnych wszystkich specjalizacji.

W gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję roślinną** saldo odpowiedzi dotyczących przewidywanego popytu wyniosło minus 17,2 i było najniższe spośród wszystkich specjalizacji. We wszystkich województwach saldo było ujemne, a najniższe wartości odnotowano w zachodniopomorskim (minus 26,5) i łódzkim (minus 25,1). W porównaniu z prognozami na 2. półrocze 2025 r. saldo w kraju obniżyło się o 4,2 pkt. Pogorszenie prognoz odnotowano w większości województw, największe w łódzkim i opolskim, gdzie saldo zmniejszyło się odpowiednio o 12,8 pkt i 12,4 pkt. Na tym tle wyróżniały się województwa: lubuskie, warmińsko-mazurskie i lubelskie, gdzie opinie rolników dotyczące przewidywanego popytu poprawiły się w skali roku (wzrost salda odpowiednio o 5,8 pkt, 5,4 pkt i o 0,3 pkt).

Wykres 6. Prognoza popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych w 2. półroczu 2026 r.

Chart 6. Prediction of demand for products produced in agricultural holdings (balance) by agricultural holdings specialisation in the 2nd half of 2026.

Wśród gospodarstw ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** wartość wskaźnika w kraju wyniosła minus 11,7. Opinie dotyczące spadku popytu w najbliższym półroczu przeważały w większości województw, a najbardziej pesymistyczne prognozy odnotowano w województwie opolskim (saldo minus 39,1). Na tle pozostałych wyróżniało się województwo dolnośląskie, gdzie rolnicy częściej spodziewali się wzrostu popytu niż jego spadku – saldo było dodatnie i wyniosło 5,5. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku w omawianych gospodarstwach saldo spadło o 7,5 pkt w kraju. Spadek salda zaobserwowano w większości województw, w tym największy w opolskim (o 53,6 pkt). Wyjątkiem były województwa: wielkopolskie, podlaskie i dolnośląskie, gdzie prognozy dotyczące zmiany popytu poprawiły się w skali roku – saldo wzrosło odpowiednio o 1,6 pkt oraz po 0,3 pkt.

W gospodarstwach **wielokierunkowych** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące przewidywanego popytu wyniosło minus 15,6. Negatywne prognozy w tym zakresie zaobserwowano we wszystkich województwach, a najbardziej pesymistyczne w: zachodniopomorskim (saldo minus 25,4), wielkopolskim (minus 20,7) i świętokrzyskim (minus 20,0). W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek salda o 6,4 pkt w kraju. Pogorszenie prognoz zaobserwowano w większości województw, a największe w lubuskim, gdzie saldo zmniejszyło się o 14,8 pkt. Na tym tle wyróżniały się województwa: kujawsko-pomorskie, małopolskie i śląskie, gdzie opinie rolników dotyczące przewidywanego popytu poprawiły się w skali roku (wzrost salda odpowiednio o 3,5 pkt, o 1,8 pkt i o 1,7 pkt).

Popyt na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

Demand for products produced in agricultural holdings by area groups of agricultural land

Pesymistyczne prognozy dotyczące popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych w najbliższym półroczu przeważały także we wszystkich grupach obszarowych gospodarstw rolnych.

Najniższe saldo odpowiedzi na pytanie o przewidywaną zmianę popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych odnotowano w grupie gospodarstw najmniejszych (**do 1 ha**) – minus 18,0. Pesymistyczne prognozy rolników zaobserwowano w większości województw, szczególnie w województwach: podkarpackim (saldo odpowiedzi wyniosło minus 61,0), łódzkim (minus 59,2), podlaskim (minus 53,3) oraz zachodniopomorskim (minus 53,2). Pozytywnie wyróżniało się województwo śląskie, gdzie rolnicy częściej spodziewali się wzrostu popytu niż jego spadku – saldo było dodatnie i wyniosło 1,0. Dodatkowo w województwach mazowieckim i małopolskim zaobserwowano poprawę prognoz w skali roku (wzrost salda odpowiednio o 25,3 pkt i 18,6 pkt). W kraju saldo odpowiedzi na pytanie o prognozy dotyczące popytu zmniejszyło się o 13,3 pkt, a wśród województw największy spadek salda odnotowano w województwie podlaskim (o 53,3 pkt).

W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych **od 1 do 10 ha** saldo wyniosło minus 15,7. We wszystkich województwach saldo było ujemne, a najniższe jego wartości odnotowano w województwach: dolnośląskim (minus 21,5), opolskim (minus 20,0) i podkarpackim (minus 19,6). Ponadto prognozy formułowane przez rolników na najbliższe półrocze były bardziej pesymistyczne niż rok wcześniej: w kraju saldo obniżyło się o 4,8 pkt. Pogorszenie opinii zaobserwowano w większości województw. Wyjątkiem było województwo wielkopolskie, gdzie prognozy poprawiły się w skali roku, co przełożyło się na wzrost salda o 2,4 pkt.

Ujemne saldo odpowiedzi (minus 17,8) odnotowano także wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **od 10 do 50 ha**. We wszystkich województwach saldo ukształtowało się poniżej 0, a najniższe jego wartości odnotowano w województwie łódzkim (minus 27,4), zachodniopomorskim (minus 26,9) i wielkopolskim (minus 24,1). Jednocześnie opinie rolników dotyczące przewidywanego popytu były gorsze w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W kraju saldo spadło o 6,8 pkt. Niższe niż przed rokiem saldo odnotowano w większości województw, w tym m.in. w łódzkim (o 15,2 pkt), opolskim (o 14,1 pkt) i wielkopolskim (o 12,8 pkt). Na tle pozostałych wyróżniały się województwa: dolnośląskie, lubelskie i lubuskie, gdzie zaobserwowano poprawę prognoz w skali roku (wzrost salda odpowiednio o 9,4 pkt, o 1,0 pkt i 0,4 pkt).

W grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych **50 ha i więcej** saldo odpowiedzi na pytanie o przewidywania dotyczące popytu na produkty wytwarzane w gospodarstwach rolnych wyniosło minus 11,5. We wszystkich województwach rolnicy częściej spodziewali się spadku popytu niż jego wzrostu. Najbardziej pesymistyczne prognozy formułowali użytkownicy gospodarstw w zachodniopomorskim (saldo minus 25,6), łódzkim (minus 16,6) i lubelskim (minus 14,9). W większości województw prognozy te były jednak lepsze niż rok wcześniej. W kraju saldo wzrosło o 0,4 pkt, a największą poprawę odnotowano w województwie podkarpackim, gdzie saldo zwiększyło się o 12,0 pkt. W 6 województwach prognozy pogorszyły się w skali roku, a największy spadek salda odnotowano w lubelskim – o 27,5 pkt.

Czynniki sprzyjające i ograniczające rozwój gospodarstw rolnych

Factors conducive and limiting the development of agricultural holdings

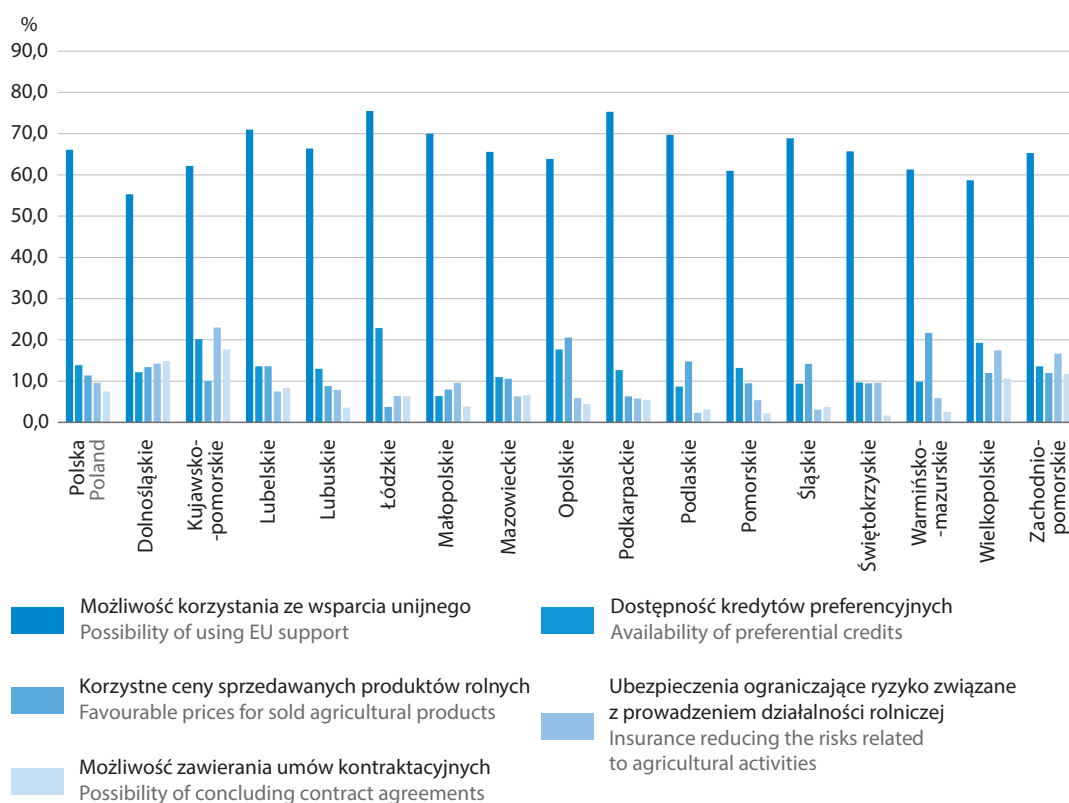
Czynniki sprzyjające

Conductive factors

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych, którzy w 1. półroczu 2026 r. dostrzegali czynniki sprzyjające rozwojowi gospodarstw, najczęściej wskazywano na możliwość korzystania ze wsparcia unijnego, dostępność kredytów preferencyjnych oraz korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych.

Wykres 7. Najważniejsze czynniki sprzyjające rozwojowi gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r.
(odsetek gospodarstw rolnych wskazujących dany czynnik)

Chart 7. The most important factors conducive to the development of agricultural holdings in the 1st half of 2026 (percentage of agricultural holdings indicating a given factor)

Najczęściej wskazywanym czynnikiem była możliwość korzystania ze wsparcia unijnego – wskazało ją 66,1% użytkowników gospodarstw rolnych w kraju, o 1,9 p.proc. więcej niż rok wcześniej. We wszystkich województwach możliwość tę wskazała ponad połowa rolników. Największy odsetek odnotowano w województwach: łódzkim (75,5%), podkarpackim (75,3%) i lubelskim (71,0%). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. odsetek rolników, dla których wsparcie unijne było najważniejszym czynnikiem wzrósł w 9 województwach, najbardziej w mazowieckim – o 9,7 p.proc.

Kolejnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi gospodarstw rolnych była dostępność kredytów preferencyjnych. Na ich znaczenie zwróciło uwagę 13,9% użytkowników gospodarstw rolnych. Najczęściej wskazywali je rolnicy w województwach: łódzkim (22,9%), kujawsko-pomorskim (20,2%) i wielkopolskim (19,3%). W 12 województwach odsetek ten był niższy niż średnia krajowa, a najniższy odnotowano w małopolskim (6,4%). W porównaniu z poprzednim rokiem odsetek rolników uznających kredyty preferencyjne za czynnik sprzyjający rozwojowi gospodarstwa nie zmienił się w kraju. W ponad połowie województw był jednak niższy niż rok wcześniej, a największy spadek odnotowano w śląskim – o 8,4 p.proc.

Istotnym wsparciem dla rozwoju gospodarstw rolnych były korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych, na które zwróciło uwagę 11,4% badanych gospodarstw. W 8 województwach odsetek rolników uznających je za najważniejsze udogodnienie był wyższy niż średnia krajowa. Najczęściej na korzystne ceny wskazywali rolnicy w województwie warmińsko-mazurskim (21,7%) oraz opolskim (20,6%), a najrzadziej w województwie łódzkim (3,8%). Niemniej jednak odsetek rolników wskazujących korzystne ceny zmniejszył się w porównaniu z 1. półroczem 2025 r. – w kraju o 8,9 p.proc. Najbardziej widoczne było to w województwach świętokrzyskim (spadek o 18,0 p.proc.), lubuskim (o 15,7 p.proc.) i podlaskim (o 15,0 p.proc.).

Dodatkowo rolnicy wskazywali na inne formy wsparcia, w tym m.in. ubezpieczenia ograniczające ryzyko związane z prowadzeniem działalności rolniczej oraz możliwość zawierania umów kontraktacyjnych.

Mimo występowania czynników sprzyjających rozwojowi gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r. 65,0% gospodarstw objętych badaniem wskazało na brak takich czynników. Największy odsetek rolników, którzy nie dostrzegali czynników sprzyjających, odnotowano w województwie łódzkim (74,5%), a najmniejszy w pomorskim (51,0%).

Czynniki sprzyjające według specjalizacji gospodarstw rolnych

Conductive factors by agricultural holdings specialisation

Wśród gospodarstw specjalizujących się w **produkcji roślinnej** możliwość korzystania ze wsparcia unijnego wskazało 66,8% rolników. Szczególnie często czynnik ten wymieniali rolnicy w województwach: podlaskim (77,8%), łódzkim (77,0%), podkarpackim (75,5%) oraz śląskim (72,9%). Dostępność kredytów preferencyjnych była ważnym czynnikiem dla 13,2% rolników w kraju, przy czym najczęściej wskazywano ją w województwach łódzkim (24,3%) i kujawsko-pomorskim (21,8%). Korzystne ceny produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa specjalizujące się w produkcji roślinnej były istotne dla 10,3% rolników w kraju. W ujęciu regionalnym odsetek ten wahał się od 4,4% w województwie lubuskim do 21,9% w województwie warmińsko-mazurskim.

W gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** możliwość korzystania ze wsparcia unijnego była najważniejszym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi dla 58,8% użytkowników tych gospodarstw. Najczęściej na możliwość tę wskazywali rolnicy z województw: świętokrzyskiego (84,8%) i małopolskiego (82,0%). Korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych miały znaczenie dla 18,4% rolników w kraju. Największy odsetek gospodarstw, które uznały je za najważniejszy czynnik rozwoju odnotowano w województwach: dolnośląskim (48,9%), warmińsko-mazurskim (30,0%) i lubelskim (21,7%). Dla 12,7% rolników w kraju zajmujących się produkcją zwierzęcą najważniejszym czynnikiem była dostępność kredytów preferencyjnych. Najwyższy odsetek rolników wskazujących ten czynnik odnotowano w województwach: opolskim (32,2%) i lubelskim (26,4%). W województwie małopolskim natomiast żaden z rolników uczestniczących w badaniu nie wskazał tego czynnika.

Możliwość korzystania ze wsparcia unijnego była najczęściej wskazywanym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi także wśród gospodarstw **wielokierunkowych** – wskazało ją 66,4% rolników w kraju. Szczególnie często czynnik ten wymieniano w województwach: małopolskim (86,3%), podkarpackim (76,7%) oraz świętokrzyskim (75,9%). Dostępność kredytów preferencyjnych miała największe znaczenie dla 15,5% rolników w kraju. Najczęściej na ten czynnik wskazywano w województwach: wielkopolskim (23,3%), łódzkim (21,1%), warmińsko-mazurskim (20,0%) oraz kujawsko-pomorskim (19,9%). Z kolei korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych były istotnym czynnikiem rozwoju dla 11,8% gospodarstw wielokierunkowych w kraju. Odsetek rolników wskazujących na ten czynnik wahał się od 1,2% w województwie łódzkim do 28,6% w województwie opolskim.

Czynniki sprzyjające według grup obszarowych użytków rolnych

Conductive factors by area groups of agricultural land

Wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **do 1 ha** możliwość korzystania ze wsparcia unijnego wskazało 48,8% rolników. Najwyższy odsetek rolników wskazujących wsparcie unijne odnotowano w województwie łódzkim (91,6%), a także w województwach warmińsko-mazurskim (91,0%) i zachodniopomorskim (71,5%). Dla 23,1% rolników prowadzących najmniejsze gospodarstwa istotnym czynnikiem rozwoju były korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych. Szczególnie wyróżniało się województwo podlaskie, gdzie czynnik ten wskazało ponad 99% rolników.

W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych **od 1 do 10 ha** najważniejszym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi była możliwość korzystania ze wsparcia unijnego. W kraju wskazało ją 70,9% rolników. W 8 województwach odsetek ten był wyższy niż średnia krajowa, przy czym najwyższy odnotowano w województwach: opolskim (85,9%), podkarpackim (81,4%) i łódzkim (80,4%). Drugim istotnym czynnikiem były korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych. W kraju za najważniejsze uznało je 10,2% rolników. Najczęściej wskazywano je w województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (odpowiednio 28,5% i 27,7% gospodarstw), natomiast najrzadziej w województwie łódzkim (2,8%). Wśród najważniejszych czynników znalazła się także dostępność kredytów preferencyjnych, którą wskazało 8,2% użytkowników gospodarstw o powierzchni od 1 do 10 ha. Najczęściej wymieniali ją rolnicy w województwach zachodniopomorskim (16,1%) oraz łódzkim (15,3%). W województwach dolnośląskim i opolskim żaden z rolników nie wskazał dostępności kredytów preferencyjnych.

Wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **od 10 do 50 ha** możliwość korzystania ze wsparcia unijnego za czynnik sprzyjający rozwojowi uznało 64,0% rolników. We wszystkich województwach czynnik ten wymieniła ponad połowa rolników – od 56,9% w wielkopolskim do 72,4% w śląskim. Drugim najczęściej wskazywanym czynnikiem była dostępność kredytów preferencyjnych, którą wskazało 16,1% rolników z tej grupy gospodarstw. W ujęciu regionalnym odsetek ten wyniósł od 2,3% w województwie zachodniopomorskim do 30,3% w województwie łódzkim. Natomiast korzystne ceny sprzedawanych produktów rolnych miały znaczenie dla 12,1% rolników w kraju. Najwyższy odsetek rolników uznających ten czynnik za najważniejszy odnotowano w województwie opolskim (21,6%) i warmińsko-mazurskim (21,1%).

W grupie użytkowników gospodarstw rolnych o powierzchni **50 ha i więcej** możliwość korzystania ze wsparcia unijnego wskazało 58,3% rolników w kraju. Najczęściej na tę formę wsparcia zwracali uwagę rolnicy z województw: podlaskiego (78,9%), łódzkiego (76,6%) oraz małopolskiego (75,7%). Istotnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi gospodarstw była również dostępność kredytów preferencyjnych. Najczęściej znaczenie tego czynnika podkreślali rolnicy z województw: łódzkiego (45,5%), opolskiego (38,3%) oraz kujawsko-pomorskiego (37,7%). W tej grupie gospodarstw, w odróżnieniu od pozostałych grup obszarowych, wśród 3 najczęściej wskazywanych czynników znalazła się także możliwość zawierania umów kontraktacyjnych – wskazało ją 14,7% rolników. W ujęciu regionalnym odsetek ten wahał się od 0,7% w województwie podlaskim do 29,8% w województwie kujawsko-pomorskim.

Czynniki ograniczające

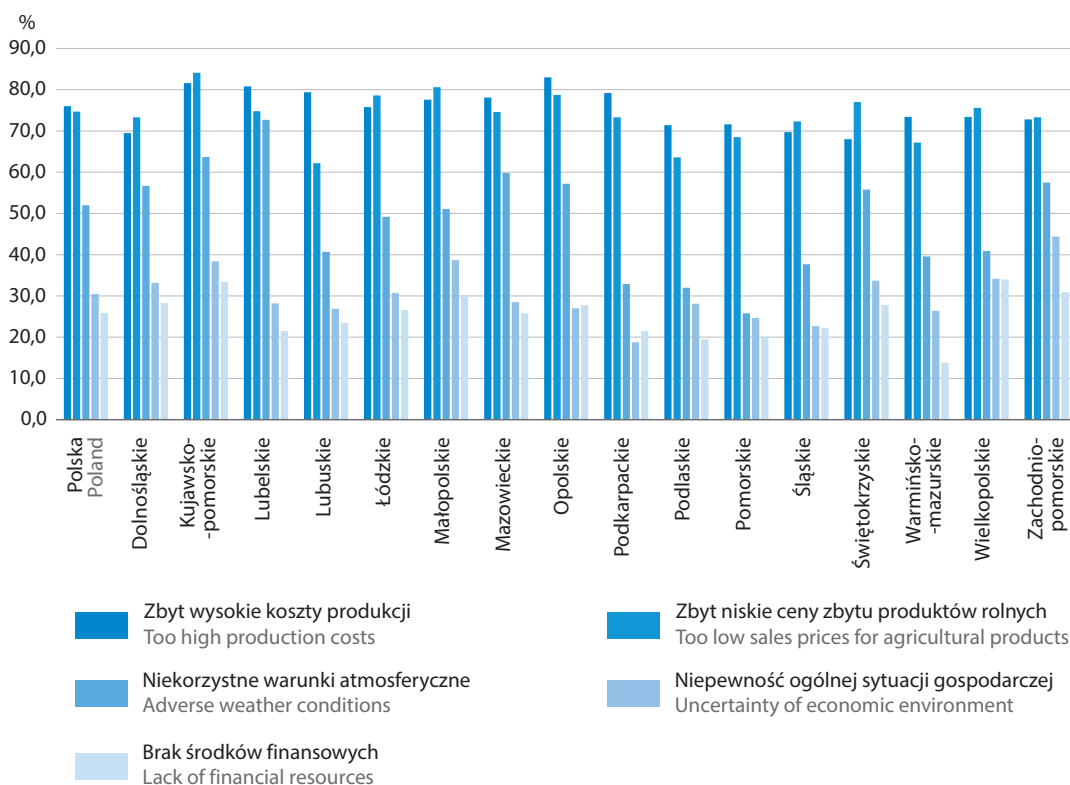
Limiting factors

Na rozwój gospodarstw rolnych w dużej mierze wpływ mają także różne czynniki ograniczające. W 1. półroczu 2026 r. szczególne znaczenie miały zbyt wysokie koszty produkcji, które stanowiły istotną barierę dla 76,0% rolników w kraju. W województwach: opolskim, kujawsko-pomorskim i lubelskim na czynnik ten wskazało ponad 80% rolników. W 9 województwach odsetek ten był niższy od średniej krajowej, a jego najniższą wartość odnotowano w województwie świętokrzyskim (68,0%). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. wysokie koszty produkcji były wskazywane częściej – w kraju odsetek wzrósł o 8,6 p.proc., największy wzrost odnotowano w województwie lubuskim – o 16,2 p.proc.

Drugim najczęściej wskazywanym czynnikiem były zbyt niskie ceny zbytu produktów rolnych, które wymieniło 74,7% użytkowników gospodarstw rolnych w kraju. We wszystkich województwach odsetek ten przekroczył 60%, a w kujawsko-pomorskim i małopolskim – 80%. W ponad połowie województw odsetek ten był jednak niższy niż średnia w kraju, a najniższą jego wartość odnotowano w lubuskim (62,2%). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. odsetek rolników wskazujących tę barierę wzrósł w kraju o 13,0 p.proc. Wśród województw największy wzrost odnotowano w podlaskim (o 24,3 p.proc.), a najmniejszy w świętokrzyskim (o 4,3 p.proc.).

Wykres 8. Najważniejsze czynniki ograniczające rozwój gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r. (odsetek gospodarstw rolnych wskazujących dany czynnik)

Chart 8. The most important factors limiting the development of agricultural holdings in the 1st half of 2026 (percentage of agricultural holdings indicating a given factor)

Kolejną barierą, wskazywaną przez 52,0% gospodarstw, były niekorzystne warunki atmosferyczne. Szczególnie często zwracali na nie uwagę rolnicy w województwie lubelskim (72,7% gospodarstw). W 9 województwach odsetek ten był jednak niższy niż średnia w kraju. W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. znaczenie tej bariery wzrosło – w kraju odsetek zwiększył się o 4,8 p.proc. Największy wzrost odnotowano w województwie opolskim – o 28,5 p.proc. Jednocześnie w połowie województw zaobserwowano spadek znaczenia tej bariery szczególnie w województwach: podlaskim i świętokrzyskim – odsetek zmniejszył się odpowiednio o 17,0 p.proc. i 13,3 p.proc.

Czynniki ograniczające według specjalizacji gospodarstw rolnych

Limiting factors by agricultural holdings specialisation

W gospodarstwach specjalizujących się w **produkcji roślinnej** zbyt wysokie koszty produkcji jako najważniejsze ograniczenie w rozwoju gospodarstw rolnych wskazało 75,4% rolników. Najczęściej czynnik ten podkreślali rolnicy w województwach: opolskim (84,4%), lubuskim (81,8%) oraz lubelskim (80,5%). Z kolei zbyt niskie ceny zbytu produktów rolnych były najważniejsze dla 73,5% producentów roślin w kraju, a najwyższy odsetek rolników wskazujących na ten czynnik odnotowano w województwach kujawsko-pomorskim (82,0%) i małopolskim (81,2%). Według 57,6% rolników z tej grupy rozwój gospodarstw ograniczały też niekorzystne warunki atmosferyczne. W województwie lubelskim taką opinię wyraziło 76,1% rolników – był to najwyższy odsetek w kraju.

Wśród gospodarstw rolnych ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** zbyt niskie ceny zbytu były najważniejszym ograniczeniem dla 68,9% ich użytkowników w kraju. Najczęściej czynnik ten wskazywali rolnicy w województwach: kujawsko-pomorskim (83,2%), świętokrzyskim (78,7%) oraz podlaskim (76,2%). W połowie województw odsetek rolników, którzy uznali ten czynnik za najważniejszy, był jednak niższy od średniej krajowej. Niewiele rzadziej wskazywano na zbyt wysokie koszty produkcji – czynnik ten wymieniło 67,5% gospodarstw. Najwyższe odsetki odnotowano w województwach lubuskim (80,4%), zachodniopomorskim (77,6%), kujawsko-pomorskim (75,7%) i warmińsko-mazurskim (74,2%). Kolejnym czynnikiem ograniczającym rozwój gospodarstw rolnych były niekorzystne warunki atmosferyczne, które wskazało 32,0% rolników z tej grupy. Najczęściej na warunki te zwracano uwagę w województwie lubelskim (73,4%), a najrzadziej w podkarpackim (15,9%).

W gospodarstwach **wielokierunkowych** zarówno zbyt wysokie koszty produkcji, jak i zbyt niskie ceny zbytu produktów rolnych wskazało po ok. 79% rolników. Oba czynniki najczęściej wskazywali rolnicy w województwie kujawsko-pomorskim (odpowiednio 85,4% i 87,8%). Niekorzystne warunki atmosferyczne stanowiły natomiast ograniczenie dla blisko 46% rolników z tej grupy gospodarstw. W poszczególnych województwach odsetek ten wahał się od 26,0% w pomorskim do 63,1% w kujawsko-pomorskim.

Czynniki ograniczające według grup obszarowych użytków rolnych

Limiting factors by area groups of agricultural land

Zbyt wysokie koszty produkcji, zbyt niskie ceny zbytu oraz niekorzystne warunki atmosferyczne należały do najczęściej wskazywanych czynników ograniczających rozwój gospodarstw we wszystkich grupach obszarowych.

Najniższy odsetek rolników wskazujących na zbyt wysokie koszty produkcji odnotowano wśród użytkowników gospodarstw o powierzchni **do 1 ha** – 60,7% w kraju. Najczęściej czynnik ten wskazywano w województwach: opolskim (89,9%), podkarpackim (76,7%) oraz lubelskim (76,2%). Zbyt niskie ceny zbytu stanowiły ograniczenie dla 60,4% rolników prowadzących gospodarstwa najmniejsze. Najwyższe odsetki rolników wskazujących niskie ceny zbytu odnotowano w województwach opolskim (94,3%) oraz podkarpackim (82,6%), natomiast najniższy w województwie lubuskim (23,2%). Z kolei niekorzystne warunki atmosferyczne w kraju wskazało 44,2% rolników. Wśród województw największe odsetki rolników wskazujących ten czynnik odnotowano w warmińsko-mazurskim (77,4%), opolskim (73,2%) oraz lubelskim (72,5%).

W grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych **od 1 do 10 ha** zbyt wysokie koszty produkcji wskazało 73,8% rolników w kraju. Najczęściej na to ograniczenie wskazywali rolnicy w województwach: opolskim (83,8%), lubelskim i podkarpackim (po 79,5%) oraz małopolskim (77,8%). W 10 województwach odsetek ten był jednak niższy niż średnia krajowa. Zbyt niskie ceny zbytu wskazało 72,0% rolników w kraju, a najwyższe odsetki gospodarstw wskazujących tę barierę odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (80,1%), małopolskim (79,3%) oraz łódzkim (76,9%). Niekorzystne warunki atmosferyczne stanowiły ograniczenie dla 53,5% rolników w kraju. W zależności od województwa odsetek ten wahał się od 24,9% w pomorskim do 73,8% w lubelskim.

W przypadku gospodarstw rolnych o powierzchni **od 10 do 50 ha**, zbyt wysokie koszty produkcji wskazało 78,5% rolników w kraju. W zależności od województwa odsetek ten wahał się od 68,7% w świętokrzyskim do 86,0% w kujawsko-pomorskim. Zbyt niskie ceny zbytu miały znaczenie dla 77,6% rolników z tej grupy gospodarstw. Najczęściej na tę barierę wskazywali rolnicy w województwach: małopolskim (88,9%) i kujawsko-pomorskim (86,3%), a najrzadziej w województwie podlaskim (66,8%). Niekorzystne warunki atmosferyczne wskazała ponad połowa rolników z tej grupy gospodarstw. W ujęciu wojewódzkim odsetek ten wahał się od 25,5% w pomorskim do 71,1% w lubelskim.

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych o powierzchni **50 ha i więcej** zbyt wysokie koszty produkcji jako czynnik ograniczający rozwój gospodarstw wskazało 78,9% rolników. Najczęściej barierę tę wskazywali rolnicy w województwach: świętokrzyskim (90,7%), kujawsko-pomorskim (88,2%) oraz opolskim (88,1%), natomiast najrzadziej – w dolnośląskim (68,6%). Zbyt niskie ceny zbytu ograniczały rozwój gospodarstw w opinii 77,6% rolników z tej grupy. Najwyższy odsetek rolników wskazujących ten czynnik odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (87,8%), świętokrzyskim (85,2%), łódzkim (85,1%) oraz małopolskim (83,9%). Niekorzystne warunki atmosferyczne wskazało 52,1% użytkowników tych gospodarstw. W ujęciu regionalnym odsetek ten wahał się od 28,7% w województwie pomorskim do 73,2% w województwie lubelskim.

Źródła finansowania i wydatki inwestycyjne gospodarstw rolnych

Sources of financing and investment expenditures of agricultural holdings

Źródła finansowania

Sources of financing

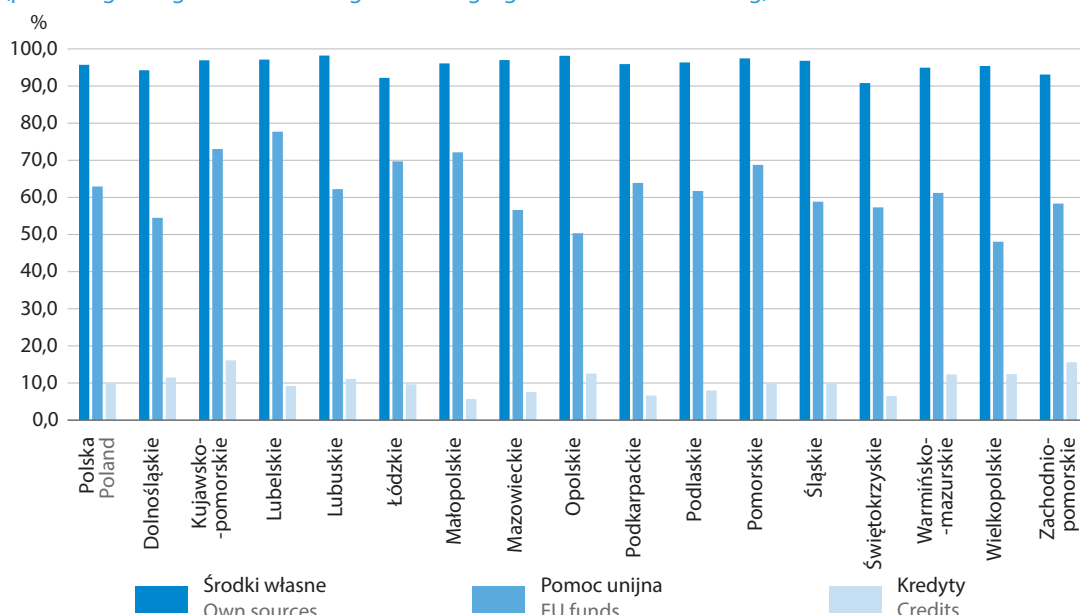
Działalność i rozwój gospodarstw rolnych zależą w dużej mierze od dostępności źródeł finansowania. W 1. półroczu 2026 r. głównym źródłem finansowania działalności rolniczej w Polsce były środki własne, z których korzystała zdecydowana większość gospodarstw (95,7%). Źródło to było najczęściej wykorzystywane we wszystkich województwach. Największy odsetek gospodarstw finansujących swoją działalność ze środków własnych odnotowano w województwach lubuskim (98,2%), opolskim (98,1%) i pomorskim (97,4%).

Drugim najczęściej wskazywanym źródłem finansowania były środki unijne, które wskazało 62,9% gospodarstw rolnych w kraju. Z tego rodzaju wsparcia najczęściej korzystali użytkownicy gospodarstw w województwach: lubelskim (77,7%), kujawsko-pomorskim (73,0%) oraz małopolskim (72,1%).

Część gospodarstw rolnych finansowała swoją działalność również z kredytów. W 1. półroczu 2026 r. korzystało z nich 9,8% gospodarstw w kraju. Najwyższy odsetek rolników wykorzystujących kredyty odnotowano w województwach kujawsko-pomorskim (16,1%), zachodniopomorskim (15,6%) oraz opolskim (12,5%).

W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. odsetek gospodarstw rolnych finansujących działalność ze środków własnych wzrósł o 0,1 p.proc., natomiast korzystających z pomocy unijnej zmniejszył się o 0,7 p.proc. Odsetek gospodarstw wykorzystujących kredyty nie zmienił się w skali roku.

Wykres 9. Źródła finansowania w gospodarstwach rolnych w 1. półroczu 2026 r.
(odsetek gospodarstw rolnych wskazujących dane źródło finansowania)
Chart 9. Sources of financing in agricultural holdings in the 1st half of 2026
(percentage of agricultural holdings indicating a given source of financing)

Źródła finansowania według specjalizacji gospodarstw rolnych

Sources of financing by agricultural holdings specialisation

Wśród gospodarstw ukierunkowanych na **produkcję roślinną** środki własne wskazało 95,5% gospodarstw w kraju. W 8 województwach odsetek ten przekroczył średnią krajową, a najwyższe jego wartości odnotowano w województwach: lubuskim (98,1%), opolskim (97,9%) i śląskim (97,6%). Z kolei na środki unijne wskazało 63,3% użytkowników z tej grupy gospodarstw. Najwyższy odsetek rolników korzystających z tego rodzaju wsparcia zanotowano w województwach lubelskim (76,6%) i kujawsko-pomorskim (74,2%). Natomiast kredyty stanowiły mniej powszechne źródło finansowania (8,7%). Najczęściej z tej formy wsparcia korzystano w województwach zachodniopomorskim (16,2%) i kujawsko-pomorskim (15,0%).

Wśród gospodarstw specjalizujących się w **produkcji zwierzęcej** działalność rolniczą ze środków własnych finansowało 96,9% gospodarstw w kraju. W województwach lubuskim i podlaskim środki własne wskazały wszystkie objęte badaniem gospodarstwa (100,0%), natomiast województwie lubelskim – 99,9% gospodarstw. Ze środków unijnych skorzystało 56,2% gospodarstw należących do tej grupy, przy czym największe odsetki odnotowano w województwach: lubelskim (79,0%), podlaskim (70,1%) oraz kujawsko-pomorskim (68,9%). Z kolei w przypadku kredytów odsetek gospodarstw korzystających z tego źródła finansowania wyniósł od 4,7% gospodarstw w województwie podkarpackim do 17,6% w łódzkim.

Środki własne były źródłem finansowania działalności również dla 95,7% gospodarstw **wielokierunkowych** w kraju. W 11 województwach odsetek ten przekroczył średnią krajową, a w województwach: pomorskim, opolskim i lubuskim wyniósł ponad 98%. Ze środków unijnych korzystało 63,7% gospodarstw tej grupy. W ujęciu wojewódzkim największy odsetek gospodarstw wykorzystujących to źródło finansowania odnotowano w lubelskim (81,3%), małopolskim (76,0%) oraz łódzkim (75,2%). Z kolei kredyty wskazało 11,3% gospodarstw wielokierunkowych w kraju. Najwyższy odsetek gospodarstw korzystających z kredytów odnotowano w województwie opolskim (19,4%).

Źródła finansowania według grup obszarowych użytków rolnych

Sources of financing by area groups of agricultural land

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych, największy odsetek gospodarstw wskazujących środki własne w finansowaniu działalności rolniczej (97,0%) odnotowano w grupie gospodarstw najmniejszych (**do 1 ha**). W 7 województwach wszystkie objęte badaniem gospodarstwa finansowały swoją działalność ze środków własnych (100,0%). Ze środków unijnych korzystało 43,3% gospodarstw o tej powierzchni, a najwyższe odsetki odnotowano w województwach opolskim (84,4%) i świętokrzyskim (78,6%). Natomiast z kredytów najczęściej korzystali rolnicy z województwa opolskiego (14,3%) oraz zachodniopomorskiego (13,5%). W województwach małopolskim, podkarpackim, podlaskim oraz świętokrzyskim żadne z objętych badaniem gospodarstw tej grupy nie korzystało z tego źródła finansowania.

W grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych **od 1 do 10 ha** na finansowanie działalności rolniczej środkami własnymi wskazało 95,5% rolników w kraju. W 10 województwach odsetek ten był wyższy od średniej krajowej, a jego najwyższe wartości zanotowano w województwach: opolskim (100,0%), pomorskim (99,9%) i śląskim (98,2%). Z kolei ze środków unijnych korzystało 63,0% użytkowników gospodarstw rolnych o tej powierzchni. W zależności od województwa odsetek ten wahał się od 47,1% w wielkopolskim do 76,1% w lubelskim. Kredyty stanowiły źródło finansowania dla 4,2% gospodarstw, a w 8 województwach odsetek ten był wyższy niż średnia krajowa.

Wśród gospodarstw o powierzchni **od 10 do 50 ha** środki własne wskazało 96,0% gospodarstw w kraju. Największy odsetek rolników wskazujących na to źródło finansowania odnotowano w województwie lubuskim (99,0%). Środki unijne były źródłem finansowania działalności rolniczej dla 62,8% gospodarstw tej grupy. Najczęściej korzystano z nich w województwach lubelskim (79,2%) i małopolskim (76,8%). Kredyty natomiast były najczęściej wykorzystywane przez gospodarstwa w województwach: kujawsko-pomorskim (16,6%), łódzkim (15,4%) oraz wielkopolskim (15,1%).

Najniższy odsetek gospodarstw rolnych finansujących działalność ze środków własnych (94,1%) odnotowano w grupie gospodarstw największych (**50 ha i więcej**). Najczęściej źródło to wskazano w województwach: lubuskim (97,9% rolników), pomorskim (97,8%) i podlaskim (97,5%). Pomoc unijna była źródłem finansowania działalności dla 67,0% gospodarstw tej grupy. W zależności od województwa odsetek ten wahał się od 45,9% w opolskim do 89,8% w małopolskim. Z kolei z kredytów korzystało 28,8% gospodarstw w kraju, a najwyższe odsetki odnotowano w województwach kujawsko-pomorskim (42,1%), opolskim (38,2%) oraz śląskim (37,0%).

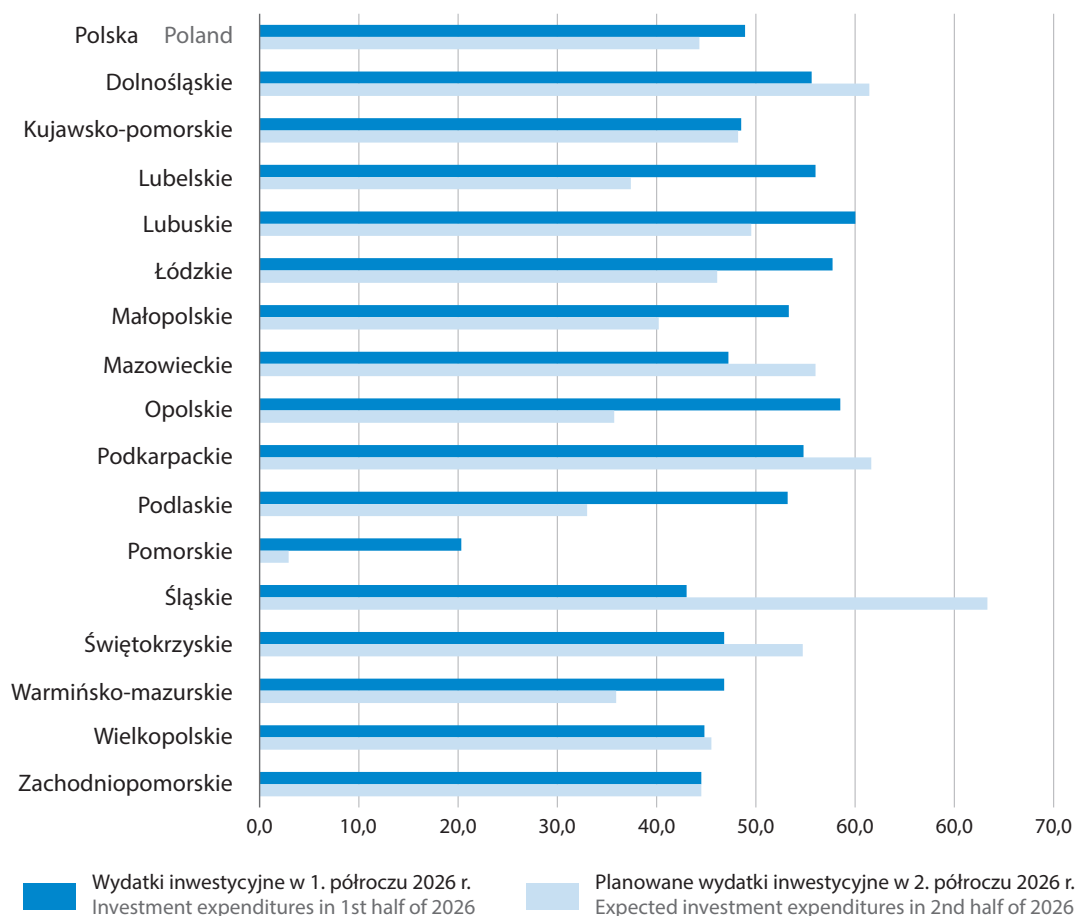
Wydatki inwestycyjne

Investment expenditures

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych, którzy ponosili wydatki inwestycyjne w 1. półroczu 2026 r., częściej wskazywano na ich wzrost niż na spadek. Saldo odpowiedzi było dodatnie i wyniosło 48,9. Dodatnie saldo odnotowano we wszystkich województwach, a jego najwyższe wartości zaobserwowano w lubuskim (60,0), opolskim (58,5) oraz łódzkim (57,7), natomiast najniższe w województwie pomorskim (20,3). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. saldo dla kraju wzrosło o 2,6 pkt, jednak w 9 województwach odnotowano jego spadek (największy w pomorskim – o 16,1 pkt).

Jednocześnie użytkownicy gospodarstw rolnych, którzy posiadają plany inwestycyjne na 2. półrocze 2026 r., w większości przewidują wzrost nakładów. Saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące planowanych wydatków wyniosło 44,3 (w kraju). Przewagę rolników przewidujących wzrost nakładów inwestycyjnych nad tymi, którzy spodziewają się ich spadku, odnotowano we wszystkich województwach, szczególnie w śląskim (saldo 73,3), podkarpackim (61,6) oraz dolnośląskim (61,4). Ponadto w połowie województw saldo wzrosło w skali roku, a największy wzrost odnotowano w województwie mazowieckim (o 25,1 pkt) i podkarpackim (o 22,9 pkt).

Wykres 10. Zmiany (wzrost/spadek) w wydatkach inwestycyjnych gospodarstw rolnych (saldo odpowiedzi)
Chart 10. Changes (increase/decrease) in investment expenditures of agricultural holdings (balance)

Wydatki inwestycyjne według specjalizacji gospodarstw rolnych

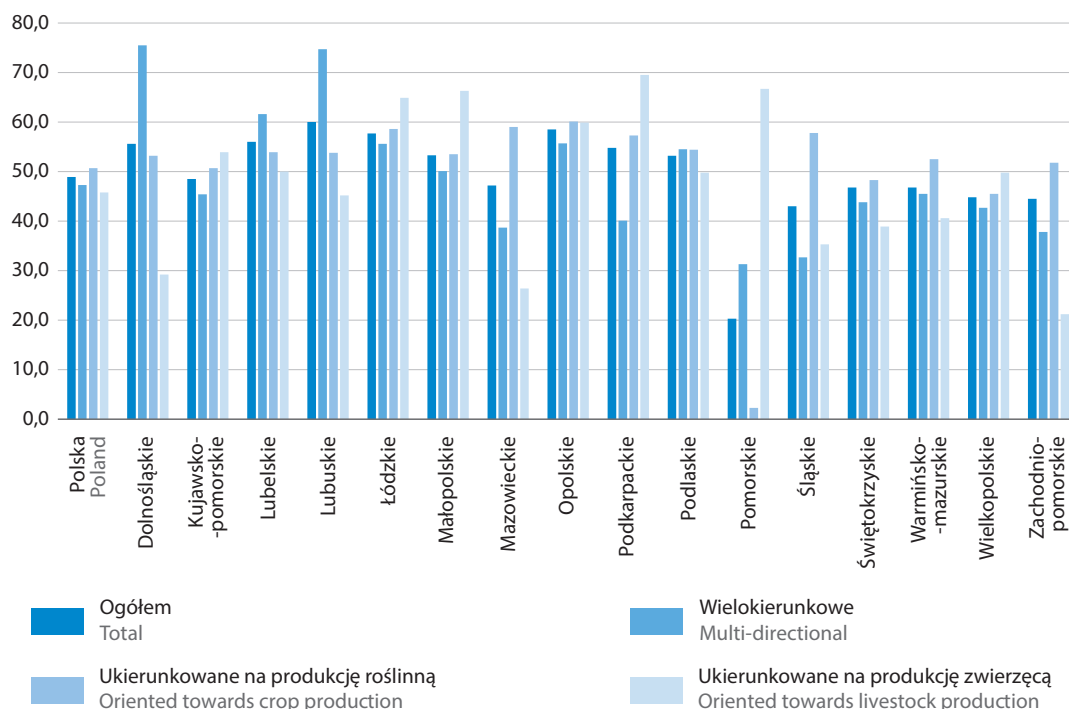
Investment expenditures by agricultural holdings specialisation

W gospodarstwach specjalizujących się w **produkcji roślinnej** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące ponoszonych wydatków inwestycyjnych w minionym półroczu wyniosło 50,7 i było najwyższe spośród wszystkich specjalizacji. We wszystkich województwach saldo było dodatnie, a jego najwyższą wartość odnotowano w województwie opolskim (60,1). Jednocześnie użytkownicy gospodarstw rolnych, którzy posiadają plany inwestycyjne na 2. półrocze 2026 r. w większości przewidują dalszy wzrost nakładów (saldo wyniosło 50,9). Najwyższe saldo odnotowano w województwie śląskim (81,7).

W gospodarstwach ukierunkowanych na **produkcję zwierzęcą** saldo wyniosło 45,8. Dodatnia wartość salda wystąpiła we wszystkich województwach, a jego najwyższe wartości odnotowano w podkarpackim (69,5), pomorskim (66,7) oraz małopolskim (66,3). Dodatkowo rolnicy, którzy planują podjęcie inwestycji w najbliższym półroczu, częściej przewidują zwiększenie wydatków niż ich ograniczenie. Znalazło to odzwierciedlenie w dodatnim saldzie (33,3). Najwyższe wartości salda odnotowano w województwach świętokrzyskim (79,7) oraz lubuskim (71,4).

Wykres 11. Zmiany (wzrost/spadek) w wydatkach inwestycyjnych gospodarstw rolnych w 1. półroczu 2026 r. (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych

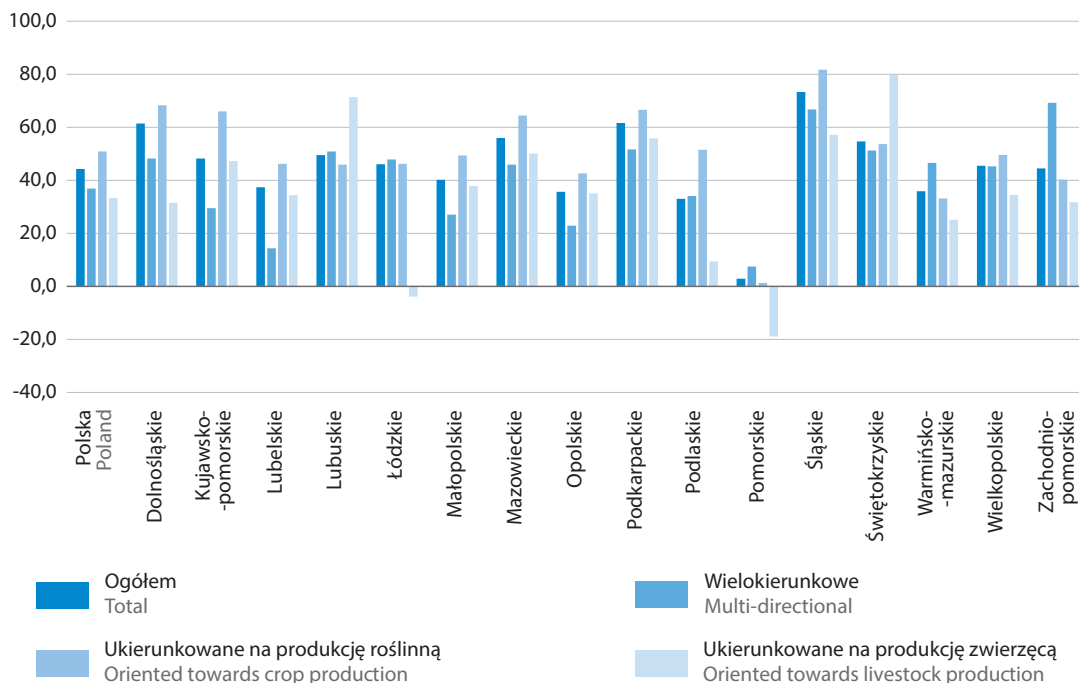
Chart 11. Changes (increase/decrease) in investment expenditures of agricultural holdings in 1st half of 2026 (balance) by agricultural holdings specialisation

W grupie gospodarstw **wielokierunkowych** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące ponoszonych wydatków inwestycyjnych w 1. półroczu 2026 r. wyniosło 47,3. W poszczególnych województwach jego wartości wahały się od 31,3 w województwie pomorskim do 75,5 w dolnośląskim. Użytkownicy gospodarstw wielokierunkowych posiadający plany inwestycyjne na 2. półrocze br. najczęściej przewidują wzrost nakładów na inwestycje. Najwyższe wartości salda zaobserwowano w województwach zachodniopomorskim (69,2) i śląskim (66,7).

Wykres 12. Przewidywane zmiany (wzrost/spadek) w wydatkach inwestycyjnych gospodarstw rolnych w 2. półroczu 2026 r. (saldo odpowiedzi) według specjalizacji gospodarstw rolnych

Chart 12. Expected changes (increase/decrease) in investment expenditures of agricultural holdings in the 2nd half of 2026 (balance) by agricultural holdings specialisation

Wydatki inwestycyjne według grup obszarowych użytków rolnych

Investment expenditures by area groups of agricultural land

W grupie gospodarstw **do 1 ha** saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące poniesionych wydatków inwestycyjnych wyniosło 31,3. Dodatnie wartości salda zaobserwowano w 11 województwach, a najwyższe w województwie łódzkim (100,0), mazowieckim (97,7) i lubelskim (97,0). Natomiast saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące planowanych wydatków w 2. półroczu 2026 r. w kraju wyniosło 48,2 i w 8 województwach przekroczyło tę wartość, szczególnie w łódzkim, gdzie wszystkie gospodarstwa objęte badaniem wskazały na wzrost inwestycji (saldo 100,0).

W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych **od 1 do 10 ha** saldo wyniosło 48,2. Dodatnie wartości salda zaobserwowano we wszystkich województwach, przy czym najwyższe w województwach lubuskim (78,1) i opolskim (76,4), a najniższe w województwie pomorskim (17,2). Podobną tendencję odnotowano w prognozach dotyczących wydatków inwestycyjnych na 2. półrocze 2026 r. W większości województw saldo odpowiedzi w tym zakresie przekroczyło średnią krajową (52,9), a jego najwyższe wartości odnotowano w województwach: śląskim (87,1), wielkopolskim (70,5) i zachodniopomorskim (69,1).

Wśród gospodarstw rolnych o powierzchni **od 10 do 50 ha** omawiane saldo wyniosło 50,7 w kraju. Dodatnie wartości salda odnotowano we wszystkich województwach – od 26,3 w pomorskim do 63,9 w dolnośląskim. Dodatkowo rolnicy, którzy mają plany inwestycyjne na 2. półrocze 2026 r. częściej prognozują zwiększenie wydatków inwestycyjnych niż ich ograniczenie (saldo 40,4). We wszystkich województwach saldo było dodatnie, a jego najwyższe wartości zanotowano w śląskim (71,5), dolnośląskim (67,8) i podkarpackim (61,1).

W gospodarstwach o powierzchni **50 ha i więcej** w połowie województw saldo odpowiedzi dotyczących wydatków inwestycyjnych poniesionych w 1. półroczu 2026 r. przekroczyło średnią krajową (45,8). Najwyższe wartości odnotowano w województwach: podlaskim (67,7), dolnośląskim (64,0) i zachodniopomorskim (59,3). W tej grupie gospodarstw również w prognozach na 2. półrocze 2026 r. częściej przewidywano wzrost wydatków inwestycyjnych niż ich spadek (saldo 35,8). We wszystkich województwach saldo było dodatnie i wyniosło od 3,1 w pomorskim do 63,9 w lubuskim.

Wpływ nadzwyczajnych czynników na sytuację gospodarstw rolnych

The impact of extraordinary factors on the situation of agricultural holdings

W 2020 r. badanie koniunktury w gospodarstwach rolnych rozszerzono o dodatkowy moduł pytań dotyczących wpływu niespodziewanych lub nadzwyczajnych zjawisk na funkcjonowanie gospodarstw rolnych i koniunkturę w rolnictwie. W 1. półroczu 2026 r. użytkownicy gospodarstw ponownie odpowiadali na pytania dotyczące skutków trwającej wojny w Ukrainie.

Wojna w Ukrainie

War in Ukraine

Użytkownicy gospodarstw rolnych, oceniając negatywny wpływ wojny w Ukrainie na prowadzoną działalność rolniczą w 1. półroczu 2026 r., w 29,6% przypadków wskazali na brak takich skutków. Największy odsetek gospodarstw, których użytkownicy wyrazili taką opinię, odnotowano w województwach lubuskim (40,9%) i śląskim (38,1%).

W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. odsetek ten spadł w kraju o 4,4 p.proc. Wśród województw największy spadek odnotowano w województwie małopolskim (o 20,0 p.proc.).

Jednocześnie 31,1% użytkowników gospodarstw rolnych w kraju uznało, że negatywne skutki wojny w Ukrainie mają nieznaczny wpływ na prowadzoną przez nich działalność. Najczęściej taką opinię wyrażali użytkownicy gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim (35,3%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odsetek gospodarstw wskazujących na nieznaczny wpływ wojny zmniejszył się w kraju o 1,5 p.proc. Wśród województw największy spadek zaobserwowano w dolnośląskim (o 11,0 p.proc.) i śląskim (o 8,9 p.proc.).

Poważne skutki wojny w Ukrainie wskazało 22,5% użytkowników gospodarstw rolnych w kraju. Największy odsetek gospodarstw, których użytkownicy ocenili skutki wojny jako poważne, odnotowano w województwie łódzkim (26,1%). W porównaniu z 1. półroczem 2025 r. odsetek ten wzrósł w kraju o 3,5 p.proc. Największy wzrost odnotowano w województwie pomorskim (o 8,9 p.proc.), natomiast największy spadek – w zachodniopomorskim (o 12,4 p.proc.).

Negatywne skutki wojny w Ukrainie za zagrażające stabilności prowadzonej działalności uznało 16,8% użytkowników gospodarstw rolnych w kraju. Najwyższy odsetek gospodarstw, których użytkownicy dostrzegali takie zagrożenie, odnotowano w województwie zachodniopomorskim (28,8%). Ponadto w województwie tym zaobserwowano również największy wzrost odsetka gospodarstw wskazujących na zagrożenie stabilności prowadzonej działalności (o 9,6 p.proc. w skali roku). W skali kraju wzrost ten wyniósł 2,4 p.proc.

Wykres 13. Wpływ negatywnych skutków wojny w Ukrainie na gospodarstwa rolne w 1. półroczu 2026 r.
(odsetek gospodarstw rolnych wskazujących na dany wariant odpowiedzi)

Chart 13. Impact of the negative effects of the war in the Ukraine on agricultural holdings in the 1st half of 2026
(percentage of agricultural holdings indicating a given response)

